

PARIJS 9-11 VOOR EUROPA? / **STUDENT WEET NIET HOE HET HEURT** / STOEPJES VEGEN EN ZUIPEN VOOR DE ANTROPOLOGIE / **WAAR BLIJFT DIE SMARTPHONE VAN GRAFEEN** / EEN BURN-OUT OP JE 24STE

nummer 3 / jaargang 16 / 19 november 2015

VOX

Onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit

File Edit View Go Message

Subject: m'n scriptie

From: rukbeer95@gmail.com

Yo Profster!

m'n scriptie komt iets later 😞

> 🍷🍷 😄 . Je weet toch...

Morgen o.k. ?

X-je! Tom

BEHEER JIJ MEESTAL DE POT? DAN PAS JIJ BIJ LIDL

MANAGEMENT TRAINEE BIJ LIDL WORD JE NIET, DAT BEN JE

Bij jou zijn zaken altijd in vertrouwde handen. Daarom laten mensen dingen graag aan jou over. Jij regelt het met gemak, gaat nauwkeurig te werk en ze kunnen altijd op je rekenen. Herken je jezelf hierin? Dan pas jij bij Lidl.

Het retail management traineeship bij Lidl is straks voor jou als ambitieuze doorzetter de ideale start van je carrière. Een intensief 2-jarig programma, waar jouw professionele én persoonlijke ontwikkeling centraal staat, stoomt je klaar voor een brede managementrol als rayonmanager. Voordat je het weet geef je leiding aan meer dan 150 mensen en bouw je mee aan de toekomst van Lidl en die van jezelf.

➤ MEER INFO? KIJK OP WERKENBIJLIDL.NL

Het Hulpfonds helpt!

Het Hulpfonds biedt aan alle collega's van het umc en de universiteit financiële ondersteuning. Wij helpen met financieel advies, budgetbegeleiding en renteloze leningen.

Wil je meer informatie?

E-mail: info@hulpfondsradboud.nl | Telefoon: (024) 361 22 81 | www.hulpfondsradboud.nl

Radboud Universiteit Radboudumc

Karaktervolle locaties

Vergader- en Conferentiecentrum Soeterbeek

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeek

reserveringsbureau@fb.ru.nl of bel: 024 - 361 58 25

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendael

Dé ontmoetingsplek op de campus

www.ru.nl/facultyclub

facultyclub@fb.ru.nl of bel: 024 - 361 59 79

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitmendend geoutilleerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit

VOX NR. 3 11/2015 INHOUD

P.6 / **ACTUEEL** / 'Beantwoord Parijs niet met oorlogstaal'

P.14 / **INTERVIEW** / Antropologenstel verlaat de campus

P.18 / **REPORTAGE** / Recordaantal Brazilianen studeert in Nijmegen

P.26 / **PORTRETTE** / Wij gaan elders iets nieuws oppakken

P.31 / **STUDENT** / 24 en aan het eind van je Latijn

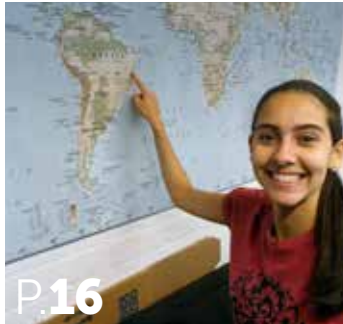
EN VERDER / P.4 / **RANKING THE RU** / P.8 / **NIEUWE TOPLABS IN BEELD** / P.17 / **COLUMN BINIAM** / P.23 / **IS DAT ZO?** / P. 24 / **WETENSCHAP** / P. 33 / **COLUMN PH** / P. 34 / **CULTUUR** / P. 36 / **OPINIE** / P. 38 / **CAMPUS** / P.40 / **HUISELIJKE KRINGEN**

P.6

P.14

P.16

P.24

P.31

Illustratie cover: Roel Venderbosch

REDACTIO NEEL

FATSOEN

De e-mail op de cover is verzonnen, maar aanleiding om over het gebrek aan fatsoen onder studenten te schrijven is er voldoende. Docenten delen in dit nummer (vanaf pagina 10) de uitgljers van studenten. Alsof ze je uitnodigen voor een biertje, moppert een hoogleraar over de e-mails van zijn pupillen.

De universiteit zelf geeft het goede voorbeeld qua e-mailetiquette, weet scheikundestudent Andre Aleotti uit São Paulo. Dat zijn epistels vol vragen steeds uitputtend werden beantwoord, beïnvloedde zijn keuze voor Nijmegen. Aleotti is een van de honderd Brazilianen die via een speciaal programma in Nijmegen terecht kwamen. Vanaf pagina 18 doen ze hun ervaringen uit de doeken.

Intussen gaan twee toonbeelden van fatsoen ons juist verlaten: het antropologenecht paar Henk Driessen en Willy Jansen gaat met pensioen. Over hen is geen onvertogen woord op te tekenen – of het moet zijn dat ze hun relatie decennialang geheimhielden. Wat ze van plan zijn, behalve doorgaan met veldwerk? Tuinieren, lezen we in het dubbelinterview vanaf pagina 14. Inderdaad, een uiterst fatsoenlijke hobby.

Paul van den Broek
hoofdredacteur a.i. Vox

'HOE ERG IS HET GESTELD MET HET FATSOEN IN DE COLLEGEZAAL'

P.10 / **ACHTERGROND**

 www.facebook.com/voxweb.nl

 @voxnieuws

RANKING THE RU MEAT FREE MONDAY

Studenten en medewerkers moeten presteren en excelleren. Hoe presteert de Radboud Universiteit zelf?

Elke maand laat Vox een deskundige een oordeel vellen.

Deze maand is topkok Emile van der Staak van restaurant De Nieuwe Winkel lyrisch over het eten op Meat Free Monday.

Illustratie: Roel Venderbosch

Van der Staak is al enthousiast voordat hij één hap heeft gegeten. Zijn zaak hoort bij de beste twintig groenterestaurants van ons land (volgens *NRC*) en serveerde het beste vegetarische gerecht van Nederland (volgens *de Volkskrant*). "Het is een geweldig initiatief! De Radboud Universiteit heeft het helemaal begrepen. Als we allemaal wat minder vlees zouden eten dan zou dat een hoop oplossen. De kritiek dat het betutteling is, vind ik onzin. Iedere menukaart is betutteling, omdat de keuze beperkt is."

Waarvan akte. Nu op naar de kassa, met twee borden warm eten. Op het ene ligt een gevulde aubergine met pasta, op het andere een veganistische curry met pompoen. "Het ziet er goed uit. Het oog fris en je kunt zien dat het niet vorige week dinsdag al gemaakt is." De smaak is ook goed, volgens Van der Staak. "Ik mis hier echt geen vlees of vis hoor. Bij de aubergine zit fetakaas en olijven – dat geeft zo veel smaak dat je prima zonder vlees kunt. Eigenlijk klopt alles aan deze twee gerechten. Het is ideaal *comfort food* dat je zo naar binnen lepelt. Dat ze dit voor deze prijs aan kunnen bieden, vind ik knap. Ik heb wel eens slechter gegeten terwijl ik er veel meer voor betaald had." Is er dan helemaal niks op aan te merken?

"De pompoen is iets te gaar, maar dat mag de pret niet drukken. Ik geef het vijf sterren – deels als steuntje in de rug, maar vooral omdat het echt goed smaakt."

hot spot

WE ALL VISITED THE VALKHOF MUSEUM AND THE SAINT STEVEN'S CHURCH IN NIJMEGEN. BUT WHAT ARE THE REALLY SPECIAL, FUNNY, WEIRD PLACES YOU SHOULD TAKE YOUR FRIENDS TO SEE IN NIJMEGEN?

Nijmegen has a lot of good coffee houses, but The Fuzz is one of the best ones. In the back people work on their laptops, in the front others catch up with friends. The Fuzz' good coffee is one thing, but this cafe also has good pies, the drink 'green fuzz' (nickname 'the Hulk', very good for hangovers) and a cat. The cat, Bert, is the most spoiled animal in the city, since everybody knows him. You might have to squeeze in next to him on the couch.

WWW.INSTAGRAM.COM/VOXNIEUWS

IN HET NIEUWS

ITS De Radboud Universiteit wil af van het Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen (ITS), waarmee zeventig personen hun baan verliezen. Reden voor de afschaffing van het instituut zijn de aanhoudende tegenvallende financiële resultaten. Hoe tegenvallend die zijn? In 2014 leed ITS een verlies van ruim 200.000 euro, en de schatting van het verlies over 2015 komt neer op 700.000 euro. Het negatief eigen vermogen bedraagt meer dan drie ton. De zeventig werknemers komen in een herplaatsingstraject terecht, maar gedwongen ontslagen worden 'niet uitgesloten'. Wrangle toevalligheid: het ITS viert dit jaar haar vijftigjarig bestaan.

Cultuurcentrum 'Kogel door de kerk voor Cultuurcentrum', kopte Vox in mei. Dat bleek wat voorbarig, want in oktober liet het universiteitsbestuur weten dat de plannen voor het Cultuurcentrum zijn afgezwakt. De hoge exploitatiekosten zijn daarvan de reden. In het nieuwe plan is geen ruimte meer voor repetitie- en workshopruimtes. Toch is het Cultuurcentrum niet van de baan, benadrukt collegevoorzitter Gerard Meijer. Daar is niet iedereen het mee eens: "Een theaterzaal is geen Cultuurcentrum en zonder repetitieruimtes zie ik het als een lege huls", zei studentenraadslid Daan Verwaaij. De medezeggenschap gaat nu samen met het college van bestuur op zoek naar alternatieve financiering en mogelijke andere plekken voor cultuur.

Stapel Wie Diederik Stapel zegt, zegt wetenschapsfraude. De voormalige Tilburgse hoogleraar Sociale psychologie is zo besmet dat hij, bijvoorbeeld bij wetenschapsorganisatie KNAW, op de zwarte lijst staat. Deze maand maakt Stapel echter wel zijn opwachting op de Nijmeegse campus. Hij is uitgenodigd door het literaire Wintertuinfeest, dat traditiegetrouw deels op de campus plaatsvindt. Stapel wordt meegenomen door zijn vriend Anton Dautzenberg, die zal spreken tijdens het festival. Inhoudelijk levert Stapel aan het evenement geen bijdrage, zegt Frank Tazelaar, directeur

Foto: Dick van Aalst

Het college van bestuur trekt de stekker uit het ITS

van Wintertuin. "Zijn komst is ook niet bedoeld als provocatie." Het universiteitsbestuur wenst zich niet te bemoeien met de inhoud van het festival, laat het in een reactie op de komst van Stapel weten.

Kwakzalverij 'Broddelwerk', zo omschrijft de Vereniging tegen Kwakzalverij het proefschrift van Peggy Bosch, dat zij op 26 november zal verdedigen aan de Radboud Universiteit. 'Heilpraktierin' Bosch, werkzaam in Duitsland, heeft onderzoek gedaan naar de mogelijk heilzame werking van acupunctuur bij de behandeling van depressies en schizofrenie. Een van haar conclusies is dat acupunctuur een positief effect heeft op slaap. Volgens de Vereniging tegen Kwakzalverij is het onderzoek echter gebaseerd op biologisch onbegrijpelijke en onzinnige theorieën. De waslijst aan kritiekpunten doet de vraag rijzen of het

proefschrift stand zal houden. Promotor Ton Coenen ziet geen enkel probleem. "Het onderzoek voldoet aan alle wetenschappelijke standaarden", aldus de hoogleraar in een reactie tegen Vox.

Parijs Op het moment dat de aanslagen in Parijs plaatsvonden, stond een groep wiskundestudenten nietsvermoedend in de rij bij 'Le Mac'. "Ze hoorden de schoten", zegt Cas Spaans, voorzitter van wiskundestudievereniging Desda. "Ze hebben zich moeten verschuilen in de McDonald's." Spaans was zelf niet mee met de stedentrip die werd georganiseerd door de studievereniging, maar geen educatief doel had. Hij heeft de twaalfkoppige groep opgehaald toen zij eerder dan gepland terugkwamen in Utrecht. "De schrik zat er natuurlijk goed in. Maar iedereen reageert anders op zo'n gebeurtenis." Alle studenten zijn ongedeerd.

6.000

Uiteindelijk viel het aantal bezoeken de organisatie van InScience nog reuze mee: met 6.000 verkochte tickets werd de verwachting vooraf (2.500 bezoeken) ruimschoots overtroffen. Het festival voor wetenschapsfilms, dat begin deze maand in LUX zijn eerste editie beleefde, werd bezocht door 800 scholieren en 1.300 mensen die een expositie hebben bezocht, naast een aantal duizenden mensen die een van de meer dan veertig films hebben bezocht. Festivaldirecteur Johan van de Woestijne spreekt van "een succes waarvan je vooraf niet had kunnen dromen". Er komt dan ook een tweede editie, volgend jaar november. Van de Woestijne bepleit betere samenwerking tussen zijn festival en Go Short (festival voor korte films) en Music Meeting (wereldmuziek), door bijvoorbeeld huisvesting en staf te delen. "Zo creëer je banen en kun je het talent in Nijmegen houden."

Illustratie: JeRoen Murre

WAARVAN AKTE 'Duitsland is ons grootste en eigenlijk enige buurland'

Paul Sars, hoogleraar Duitse taal en cultuur pleit in *de Gelderlander* van 13 november voor een scherpere focus op het land aan onze oostgrens, waar we als Nederlanders zo afhankelijk van zijn.

BOVEN HET MAAIVELD BINIAM

Hoe kom je de dag door als asielzoeker in de tijdelijke opvanglocatie Heumensoord? Om de verveling voor te zijn, klopte de 27-jarige Biniam aan bij de Radboud Universiteit. Als voormalig aardrijks-

kundedocent in Eritrea, zijn land van herkomst, wist hij al: ik wil in Nijmegen geografie studeren. Nu schuift hij aan bij colleges én schrijft hij wekelijks een column voor Vox. Over het dagelijks leven in Heumensoord, over het volgen van colleges in Nijmegen en over Eritrea. "Ik wil vooral bezig blijven, niet stil blijven staan." Hoe lang Biniam in Heumensoord moet blijven, is afhankelijk van de lengte van zijn asielprocedure.

Lees Biniam's eerste column op pagina 17 en kijk op www.voxweb.nl voor meer van zijn hand.

Het is oorlog, zeggen regeringsleiders Mark Rutte en François Hollande. Holle retoriek of gewoon de realiteit? Drie Nijmeegse wetenschappers reageren op de horror in Parijs. En hoe we daar met z'n allen mee om moeten gaan.

Tekst: Tim van Ham en Mathijs Noij Foto: Hollandse Hoogte

IS DIT DE **NINE ELEVEN** VOOR EUROPA?

**HALEY SWEDLUND:
 'GEEN POLITIEK BEDRIJVEN
 VANUIT ANGST'**

"Het verleden heeft bewezen dat angst een slechte drijfveer is voor het maken van ingrijpende politieke beslissingen zoals het verklaren van een oorlog. Natuurlijk vinden de aanslagen in Parijs onder andere omstandigheden plaats dan *nine eleven* in het verleden, maar de maatschappelijke sentimenten die nu boven komen drijven zijn vergelijkbaar. Politieke leiders roepen nu ook, net als George Bush in 2001, dat de oorlog is verklaard. Het is gevaarlijk om op basis van deze angsten politiek te bedrijven die conse-

quenties heeft voor de lange termijn. Het uitroepen van een oorlog heeft grote gevolgen. Enerzijds omdat mensen er dan vanuit gaan dat er een vaststaande vijand is – maar die vijand is helemaal niet zo duidelijk. Wie hoort wel bij IS, en wie niet? Anderzijds omdat het de autoriteiten extra bevoegdheden geeft, zoals nu ook het geval is in Frankrijk door het uitroepen van de noodtoestand. De Franse autoriteiten kunnen nu bijvoorbeeld meer huiszoekingen doen. Als wetenschapper vind ik dat je moet oppassen met het verstrekken van dergelijke extra bevoegdheden aan overheden, omdat ze er niet altijd goed mee omgaan.

Onderzoekers weten dat sociale uitsluiting een belangrijke drijfveer is voor terrorisme. Als universiteit hebben wij de taak om nu een stap terug te zetten en niet mee te gaan in de maatschappelijke hysterie. Wij moeten ons richten op de belangrijke vraag waarom mensen eigenlijk zo ver doorschieten in hun fanatisme dat zij terreurdaden plegen. Hoe kunnen we die voedingsbodem wegnemen? Die vraag is na de aanslagen op 11 september weinig gesteld."

Haley Swedlund komt uit de VS en is universitair docent bij het Centrum voor Internationaal Conflict-Analyse & Management (CICAM).

**PETER VAN DER HEIDEN:
 'OORLOGSVERKLARING
 STELT VOLKENRECHTELIJK
 NIETS VOOR'**

"De mondelinge oorlogsverklaring van Mark Rutte aan Islamitische Staat zegt niet zo veel. Het is simpel gezegd een feitelijke beschrijving van de situatie. Nederland bombardeert IS in Irak al lang en dat is in zekere zin een oorlog. Een juridische oorlogsverklaring is de uitspraak van Rutte trouwens niet. Daar gaat de Tweede Kamer over, een minister-president kan niet in zijn eentje verklaren dat we in oorlog zijn. Volkenrechtelijk stelt het dan ook niets voor. Ik weet niet of de verklaring van Rutte heel handig is. Zie het als een judowedstrijd, als je wordt aangevallen dan spring je even terug – je danst mee. Met zulke oorlogstaal maken we van een judowedstrijd een bokswedstrijd. Je vecht terug en daarmee geef je brandstof aan het idee dat het een heilige oorlog is, want je gebruikt zelf die terminologie ook.

Of Nederland zich zorgen moet maken over een toekomstige aanslag? Ik moet het voorzichtig formuleren – maar ik denk dat we ons

inderdaad in een zeer lastige positie bevinden. Onze samenleving is, mede dankzij Geert Wilders, erg gepolariseerd als het gaat over de islam en islamitisch geweld, meer nog dan België en Frankrijk. Het zou kunnen dat Nederland om die reden een hoge symbolische waarde heeft als mogelijke locatie van een terroristische aanslag. De polarisatie zal na dit soort aanslagen nog groter worden en ik kan me voorstellen dat ons dat als land kwetsbaar maakt."

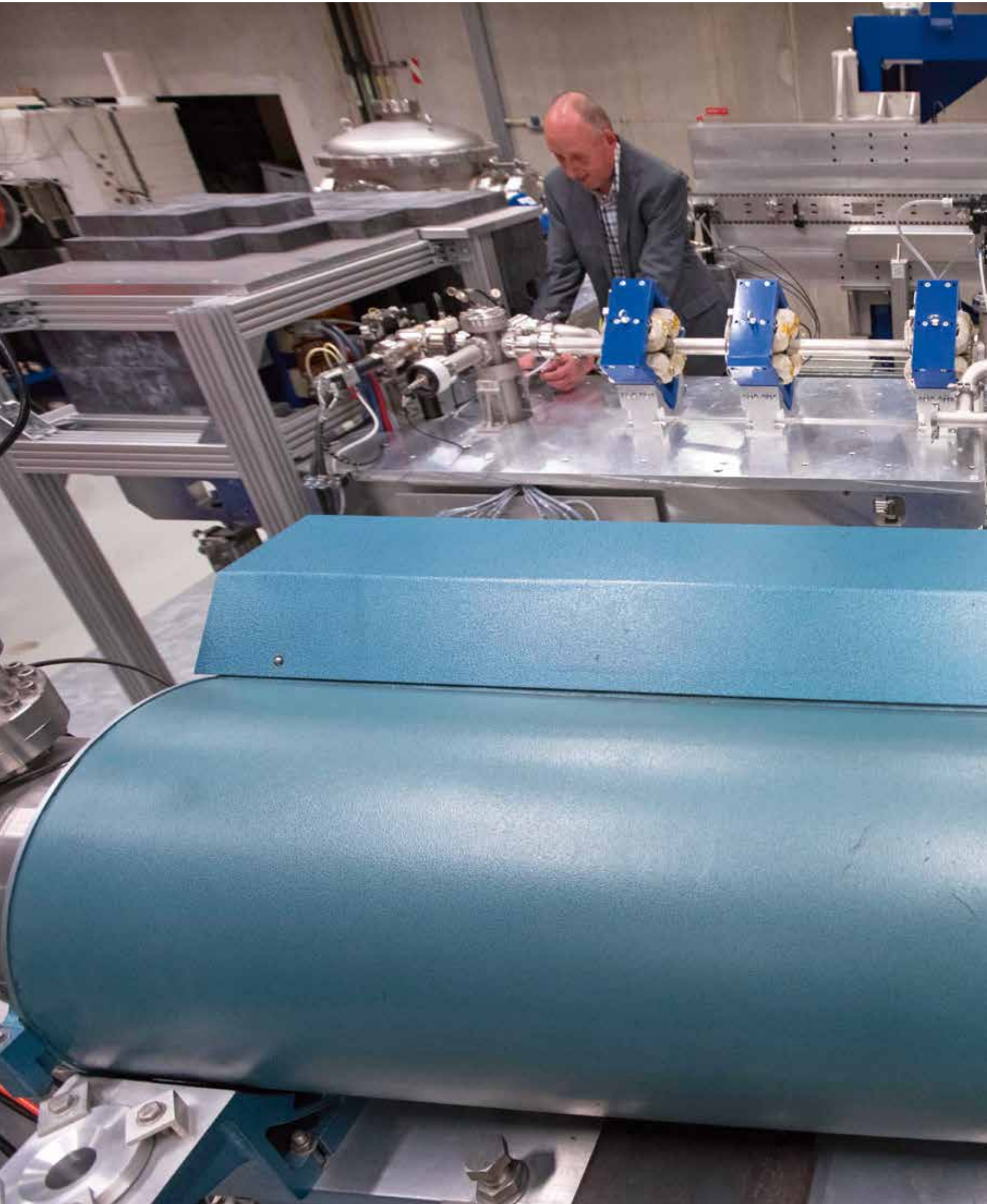
Peter van der Heiden is politiek analist en medewerker van de letterenfaculteit.

**LUUK SLOOTER:
 "HET IS GEEN LOKAAL
 PROBLEEM"**

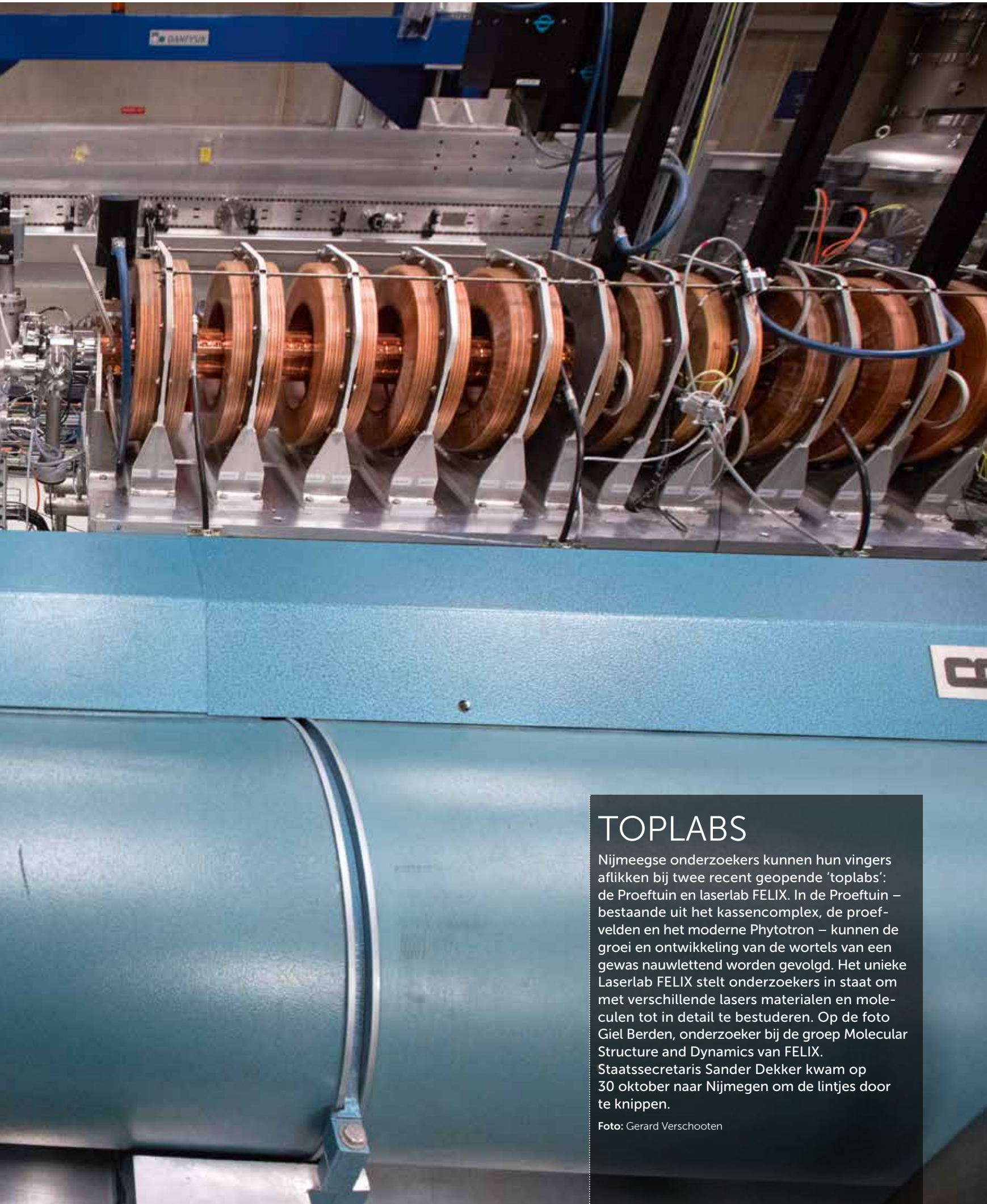
"Direct na de aanslagen wezen veel analisten al naar de Parijse voorsteden, de zogeheten banlieues. 'Het zal daar wel vandaan komen', hoorde je. Dat gebeurde ook na de aanslag bij Charlie Hebdo. Het stoort me. De recente aanslagen vonden plaats in het hart van de stad. Maar door het te koppelen aan de voorsteden plaats je het als het ware buiten het centrum, en daarmee ook buiten jezelf. Dat geeft een geruststellend gevoel, maar dat is schijnveiligheid. Achter deze aanslagen zit een internationaal netwerk dat deze wijken overstijgt. In die zin kun je zeggen dat zo'n aanslag overal zou kunnen gebeuren. Het is geen lokaal probleem.

Deze aanslag lijkt wel een sterke link te hebben met een aantal jihadisten uit de Brusselse wijk Molenbeek, maar we moeten opletten dat we de ellende niet de hele wijk in de schoenen schuiven – zeker niet in combinatie met de oorlogsverklaringen die je nu hoort. Stel dat je in die wijk woont en vandaag naar je werk moet: dat is niet fijn. Mijn punt is dat de bevolking van die wijken niet uit een homogene groep bestaat. De uitzichtloosheid in sommige wijken van Parijs leidt niet automatisch tot jihadisme. Maar als dat maar vaak genoeg zo wordt neergezet, dan loop je het risico dat dit leidt tot verdere stigmatisering en een grotere verdeeldheid tussen de stad en de banlieue. Het is dus van groot belang om het geweld nauwkeurig te duiden. De koppeling van jihadisme aan de banlieues is te simpel en beschuldigt ook mensen die er niets mee te maken hebben."

Luuk Slooter is promovendus bij CICAM en doet onderzoek naar geweld in Parijse banlieues. ★

TOPLABS

Nijmeegse onderzoekers kunnen hun vingers aflikken bij twee recent geopende 'toplabs': de Proeftuin en laserlab FELIX. In de Proeftuin – bestaande uit het kassencomplex, de proefvelden en het moderne Phytotron – kunnen de groei en ontwikkeling van de wortels van een gewas nauwlettend worden gevolgd. Het unieke Laserlab FELIX stelt onderzoekers in staat om met verschillende lasers materialen en moleculen tot in detail te bestuderen. Op de foto Giel Berden, onderzoeker bij de groep Molecular Structure and Dynamics van FELIX. Staatssecretaris Sander Dekker kwam op 30 oktober naar Nijmegen om de lintjes door te knippen.

Foto: Gerard Verschooten

DE STUDENT MEER HOE H

WEEET NIET ET HEURT

Sta je als docent anderhalf uur college te geven, zijn de studenten enkel bezig met Facebook, hun ontbijt of elkaar. Hoe erg is het gesteld met het fatsoen van de Nijmeegse student? 'De universiteit is een zandbak waar iedereen even komt spelen.'

Tekst: Tim van Ham en Mathijs Noij
Illustratie: Roel Venderbosch

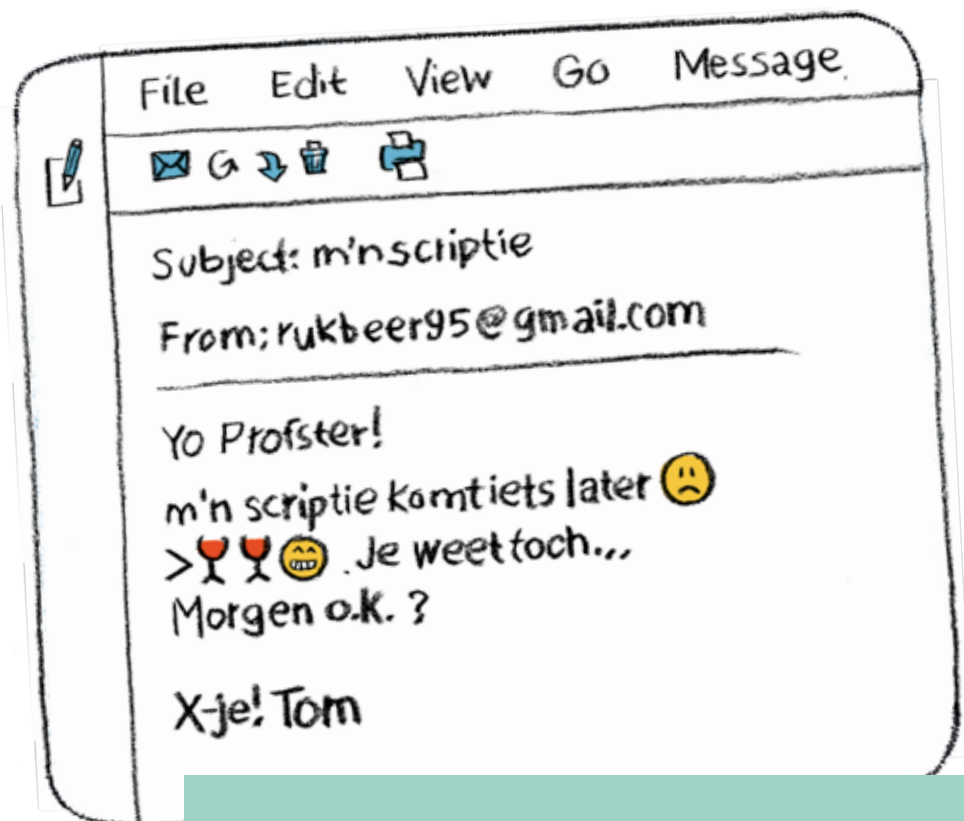
Vraag tien verschillende docenten naar de fatsoensnormen van hun studenten, en je krijgt tien verschillende antwoorden. Toch is er één constante te ontdekken na een vragenronde op de campus: veel eerstejaarsstudenten hebben geen idee hoe het er op de campus aan toe gaat. Om die reden werd er dit jaar – met een knipooeg – een fatsoenscollege gegeven aan studenten Nederlands, waarin de academische omgangsvormen uit de doeken werden gedaan. Het bleek niet het enige initiatief dat eerstejaarsstudenten wegwijs moet maken in de universitaire etiquette.

Roel Schutgens, hoogleraar Algemene rechtswetenschap, geeft veel colleges aan eerstejaarsstudenten. Hij vertelt bij de start van het collegejaar aan al zijn eerstejaars hoe zij zich dienen te gedragen op de universiteit. "Ik leg uit hoe ze een nette e-mail sturen, dat ze zich gepast dienen te kleden en dat je elkaar in de professionele omgang met de achternaam aanspreekt. Ik zeg dan letterlijk: 'U bent nu volwassen' – ik spreek studenten collectief altijd aan met u om het goede voorbeeld te geven – 'dus probeer u dan ook als dusdanig te gedragen. U heeft voor een vakgebied gekozen waarin bepaalde omgangsvormen belangrijk zijn. Dat kunt u conservatief of stijf vinden, maar dat is wel hoe het werkt.' Na deze introductie gaat het vaak stukken beter."

E-MAILS VERSTUREN - ZO HOORT HET

Hoogleraar André Nuytinck rekent het tot zijn taak studenten niet alleen de beginselen van het privaatrecht bij te brengen, maar ook fatsoensnormen mee te geven waar het het versturen van e-mails betreft. Een ingedikte versie van zijn e-mail-etiquette, die hij elk jaar naar eerstejaarsstudenten stuurt.

- 1 | Begin een e-mail nooit met 'Hallo' of 'Hoi'. Dit staat bijzonder onbeschoft en onfatsoenlijk. De aanhef luidt: 'Geachte heer/mevrouw (volgt de naam van de geadresseerde)'. Gebruik ook geen 'Beste' als aanhef, want dit staat veel te familiair.
- 2 | Begin de inhoud van een e-mail nooit met 'Ik'. Vroeger leerde ik altijd (al op de lagere school): 'Wie zijn brief (lees thans: e-mail) begint met 'Ik' is een grote stommerik'.
- 3 | Sluit een e-mail af met 'Met vriendelijke groet' of – enigszins formeler – 'Hoogachtend'. Afkortingen als 'M.v.g.' en 'B.v.d.' zijn uit den boze.
- 4 | Gebruik een normaal e-mailadres. U bent immers de basisschool ontstegen en een e-mailadres met een verwijzing daarin naar sprookjesfiguren of dieren-namen is leuk als u nog geen twaalf jaar oud bent, maar is op oudere leeftijd echt onaanvaardbaar.
- 5 | Vergeet niet de onderwerpregel in te vullen. Het staat zo ongeïnteresseerd als u niet eens de moeite neemt aan te kondigen waarover uw bericht gaat.
- 6 | Gebruik in een e-mail normaal en foutloos Nederlands en zeker geen sms- of Twitterraal. Het is dus niet 'ff w88' en 'de teugels 44', maar 'even wachten' en 'de teugels vieren'.

OVER DE GRENS

Studenten en hun fatsoensnormen – je kunt er een boek over schrijven. Vraag een docent ernaar en je hoort verhalen over ongepaste e-mails, ontbijtende studenten in de collegezaal en een korte aandachtsboog. Hoe zit het dat eigenlijk in buurlanden Duitsland en België?

“In Duitsland zijn de verhoudingen stukken hiërarchischer”, zegt Mareike Altgassen, universitair docent bij psychologie en Duitse van geboorte. “Je zult een Duitse student nooit ‘je’ of ‘jij’ horen zeggen tegen een docent. Tegelijkertijd spreekt een docent een student eveneens aan met ‘u’. De afstand tussen student en docent wordt zo veel groter gemaakt.”

In Nederland is dat minder het geval, merkt Altgassen. “Als een student iets niet zint, zal hij daar iets van zeggen. Of sterker nog, aan de docent vragen of hij op een andere manier te werk wil gaan.” Dat was behoorlijk wennen voor Altgassen, die nu drie jaar doceert aan de Radboud Universiteit. “Ook nu vraag ik mijn collega’s wel eens hoe ik op een e-mail van een student moet reageren. Dan vind ik het moeilijk in te schatten wat wel of niet gepast is.”

De Vlaming Dries Raeymaeckers valt de directheid van de Nederlandse student ook op. “Maar ik wil het beeld van de schuchtere Vlaming en de botte Hollander wel nuanceren”, zegt de universitair docent geschiedenis. “De afgelopen tien jaar is de Vlaamse student behoorlijk veranderd. Het terughoudende van de Belg wordt onder invloed van externe invloeden steeds minder. Bovendien zijn ook Nederlandse studenten erg beleefd tegen mij. Al heb ik soms wel het gevoel dat ze extra beschaafd zijn omdat ik Belg ben.”

Het is belangrijk de Nederlanders soms een spiegel voor te houden, vindt Raeymaeckers. “Jullie denken dat de Nederlandse universiteit erg egalitair is, maar stiekem is hiërarchie hier erg belangrijk. In de omgang met niet-directe collega’s, bijvoorbeeld tijdens facultaire vergaderingen, verbaast het mij hoe formeel er gecommuniceerd wordt. Het gebruik van ‘geachte’, aanspreken met titels – in België is het veel sneller gewoon ‘hallo’ en ‘groetjes’.”

Al gaat het soms ook daarna nog lelijk mis. “Ik kreeg ooit een heel nette mail van een student, met al het keurige taalgebruik dat daarbij hoort. Maar het epistel was wel verzonden van het e-mailadres geilebeer21@hotmail.com. Dan vertel ik maar even dat dat niet kan op een universiteit”, aldus een lachende Schutgens.

Facebook

Ook aan de medische faculteit – nog zo’n bastion van keurige dames en heren – moeten eerstejaarsstudenten wennen aan de vrijheid die het universitaire leven biedt. “Ik heb studenten meegemaakt die tijdens een patiëntendemonstratie een boterham met pindakaas gaan zitten smeren. Wat moeten die patiënten daar wel niet van denken?”, zegt Anouk Putker. Zij is student-lid van het Onderwijs Management Team (OMT) en presenteerde in 2013 een huisreglement met gedragsregels voor studenten.

“Fatsoensnormen in de collegebanken zijn ook nu nog een actueel onderwerp”, meent Putker. “Zeker van geneeskundestudenten kun je verwachten dat zij zich waardig en professioneel gedragen. Ze hebben zes jaar de tijd om van student in arts te veranderen. Tijdens de bachelor zijn de studenten vaak onvoldoende professioneel. Laatkomers, continu geklets, of studenten die alleen maar op Facebook zitten – dat is ook irritant voor medestudenten. Vandaar dat we destijds het huisreglement opgesteld hebben.”

Een veelgehoorde klacht is het digitale taalgebruik van studenten. Ze e-mailen hun professor alsof ze hun zuipmaat vragen om een tripeltje te gaan drinken in Café Samson. En dat schuurt bij docerend Nijmegen. Hoogleraar Privaatrecht André Nuytinck zag zoveel gekke dingen voorbij komen (‘ff w88’) dat hij jaren terug besloot zijn studenten voortaan een lijst met e-mailettiquete (zie kader) te sturen. ‘Het onderstaande kunt u zien als een stukje opvoeding’, valt er te lezen. ‘Dit klinkt wellicht enigszins overdreven, maar toch meen ik dat het noodzakelijk is u op de hoogte te stellen van enkele in mijn ogen ongewenste gedragsvormen.’

Desinteresse

Weten studenten door al hun vlotte, snelle digitale contact niet meer hoe ze een docent op een nette, formele manier benaderen? Het zou kunnen, zegt Jos Hornikx, universitair hoofddocent communicatie- en informatiewetenschappen. “Vroeger leerde je hoe je een formele brief moest schrijven. Maar wie schrijft er nog brieven? Door dat studenten nauwelijks nog formele brieven onder ogen krijgen, kan ik me voorstellen dat ze niet goed weten hoe dit moet. Daarnaast: wat zijn de officiële regels voor het opstellen van een formele e-mail? Die zou ik ook op moeten zoeken. Het gebruik van taal verloopt via sociale conventies, volgens afspraken. Bij het schrijven van een brief zijn die afspraken helder. Dat is bij het schrijven van een e-mail veel minder duidelijk.”

Een andere klacht die vaak te horen is: sommige studenten lijkt het niet te interesseren of er een aangeklede aap of een hoogleraar in toga voor de collegezaal staat – opletten doen ze toch niet. “Over het algemeen zijn mijn ervaringen best positief”, zegt Dennis Schutter, docent bij het Donders Instituut. “Wat ik eigenlijk nog het onfatsoenlijkst vind, zijn studenten die een dermate vorm van desinteresse uitstralen dat ik me serieus afvraag wat die mensen doen op een universiteit – behalve een papertje halen waarvan de marktwaarde tegenwoordig ook tanende is. Ook de mentaliteit van student naar docent als ‘ik ga eens lekker achterover zitten en vermaak mij maar’ is mijns inziens de academie onwaardig.”

“Wat inderdaad opvalt is dat studenten een hele korte spanningsboog hebben op het moment dat ze het onderwerp niet boeiend vinden”, zegt hoogleraar Chirurgieonderwijs Harry van Goor, die dit feit ook als een uitdaging ziet. “Het is aan de docent om de stof dan zo interessant te maken dat ze het zich niet in hun hoofd halen om niet op te letten. Maar als studenten tijdens een college liever op Facebook zitten dan

aantekeningen maken, dan moeten ze dat zelf weten. Dat wordt anders bij onderwijs met een kleine groep – daar valt of staat de kwaliteit met interactie. Dan zeg ik er wat van.”

Zindelijkheidstraining

Jan Derksen, hoogleraar Klinische psychologie en psychotherapie, is wat harder voor zijn studenten en wil best ook even duiden waar die veronderstelde onverschilligheid vandaan komt. Kort gezegd: het gaat al fout in de wieg. “De jeugd wordt tegenwoordig veel te veel gepamperd – ook letterlijk. Vroeger kregen kinderen zindelijkheidstraining, nu krijgen ze een pamber aan en maakt het niet uit wanneer ze leren om naar de wc te gaan. Dat is in de essentie waar het fout gaat. Kinderen worden heel vrij opgevoed, als autonome wezens die moeten doen waar ze zich goed bij voelen. Daarbij krijgen ze steeds te horen hoe geweldig ze wel niet zijn. De jeugd van nu heeft een heel positief beeld van zichzelf en er zijn relatief veel jongeren met een narcistisch zelfbeeld. Dat loopt rond alsof niemand iets kan maken – en dat zie je ook terug op de campus. Daarnaast moet alles leuk zijn. Ook

‘EEN STUDENT MAILDE MET HET ADRES GEILE-BEER21@HOTMAIL.COM. DAT IS NATUURLIJK NIET DE BEDOELING’

studeren. De universiteit is tegenwoordig een zandbak waar iedereen even kan komen spelen.” Ook over het massale gebruik van smartphones en andere beeldschermen heeft Derksen een observatie. “De smartphone is een secundair-transitioneel object. Een kind groeit van afhankelijk van moeder, naar zelfstandig. Maar niet iedereen kan die zelfstandigheid aan. Een kind grijpt dan naar zijn knuffel. Een student pakt zijn smartphone. Maar dat ligt vaak ook aan de leeftijd hoor. Sommige studenten zijn pas zeventien. Die beginnen soms volstrekt onbevallig, om zich later geweldig te ontwikkelen. Vaak komt het dus vanzelf wel goed.” *

HOUDEN VAN IS... SAMEN OP VELDWERK

Ze zijn al ruim veertig jaar een stel, maar op de campus stiekem. Vijf jaar geleden kwamen de twee antropologen 'uit de kast'. Deze maand gaan Henk Driessen en Willy Jansen met emeritaat. Over stoepjes vegen, héél veel drinken en samen publiceren.

Tekst: Martine Zuidweg / Foto's: Erik van 't Hullenaar

Uit de kast

Hij: “Het leek ons beter voor het werk als mensen niet wisten dat we een stel waren. We hebben het daarom niet van de daken geschreeuwd. Dat werkte ook wel. Veel mensen hadden al die jaren geen idee dat we bij elkaar hoorden. Vaak werden we afzonderlijk uitgenodigd voor feestjes en plechtigheden.”

Zij: “Zo veel kwamen we elkaar ook niet tegen op de campus. We begonnen alle twee bij antropologie maar al snel gingen we ieder een andere kant op. Begin jaren negentig kwam ik bij het Instituut voor Genderstudies, toen nog Centrum voor Vrouwenstudies, Henk ging naast zijn aanstelling bij sociale wetenschappen ook voor letteren werken en daarna voor filosofie, theologie en religiewetenschappen.”

Hij: “Pas vijf jaar geleden zijn we – zeg maar – uit de kast gekomen. We besloten toen om samen onderzoek te gaan doen.”

Zij: “Ook uit praktisch oogpunt. Je krijgt op de universiteit steeds minder onderzoekstijd. En wij hebben voor ons veldwerk vaak juist veel tijd nodig. We werken nu heel efficiënt, praten afzonderlijk met zo veel mogelijk mensen. Binnen een paar weken kunnen we zo ontzettend veel materiaal verzamelen.”

Hij: “De laatste vijf jaar publiceren we ook samen. Dan lopen we in het bos en als we op een bankje zitten, krijgen we opeens een ingeving voor een artikel en bespreken we de opzet.”

Veldwerk

Zij: “Er zijn heel wat relaties met een antropoloog die mislukken omdat de partner niet wil dat de ander voor een lange periode vertrekt.”

Hij: “Ik vond het wel leuk hoor, om die tijd met mijn dochtertje door te brengen. Je krijgt toch een andere verhouding als je met z’n tweetjes bent. Als Willy weg was, ging ik regelmatig met mijn dochter in de mensa eten. We hadden ook een goede oppas, want ik moest natuurlijk ook gewoon werken.”

Zij: “Ik ben bij hem op bezoek geweest toen hij veldwerk deed in Spanje en later in Marokko. Ik vind het belangrijk dat ik weet welke mensen hij ontmoet. Dan kan ik de verhalen waarmee hij thuiskomt beter plaatsen.”

Hij: “Ik ben in Algerije en Jordanië geweest toen Willy daar veldwerk deed. Dan doe ik gelijk een beetje mee. Je helpt elkaar door informatie uit gesprekken en observaties uit te wisselen.”

Zij: “Maar het gooit ook zaken overhoop. Toen Henk met onze dochter naar Jordanië kwam, zorgde dat voor een hoop tumult in de familie waar ik logeerde. De vrouwen gingen opeens sluiers dragen.”

Vrouwen/mannen

Zij: “Je moet een intrinsieke belangstelling hebben voor wat mensen beweegt. Als je dat niet hebt, houd je het veldwerk niet vol. Het is echt geen vakantie. Je moet je aanpassen.”

Hij: “Ik moest me in Spanje, in Andalusië, als een echte macho gedragen.”

Zij: “Hij moest enorme hoeveelheden alcohol drinken.”

Hij: “De belangrijkste plek waar mannen elkaar daar ontmoeten is de bar.”

'HET LEEK ONS BETER VOOR
HET WERK ALS MENSEN NIET
WISTEN DAT WE EEN STEL
WAREN. WE HEBBEN HET
DAAROM NIET VAN DE DAKEN
GESCHREEUWD'

Henk Driessen met leden
van de broederschap van
Maria van de Eenzaamheid,
Santaella, Spanje 2010

Ze probeerden me onder tafel te drinken, maar mijn truc was om eerst warm te eten voordat ik een ronde langs de bars maakte. Andalusiërs eten pas laat, vaak na tien, dus mijn drinkgedrag maakte wel indruk. Mijn eerste internationale publicatie heb ik gewijd aan rituelen van mannelijkheid."

Zij: "Ik maakte me wel eens zorgen als hij 's nachts niet kon slapen van de alcohol in z'n bloed."

Hij: "Om te ervaren hoe mannen zich gedragen in deze cultuur moest ik wel meedoen, al had ik er ook wel moeite mee. Na een jaar kon ik geen wijn meer zien."

Zij: "Op dezelfde manier deed ik met de vrouwen mee. Ik heb heel wat stoepjes geveegd. Leunend op de bezem werden er tussen de vrouwen in dat stadje heel wat nieuwtjes uitgewisseld. Hier thuis veeg ik nooit de stoep."

Hij: "Dat is antropologie hè, je maakt onderdeel uit van een cultuur en liefst zo lang mogelijk. Antropologen willen een samenleving van binnenuit begrijpen. Zij heeft altijd dat vrouwenperspectief en ik dat mannenperspectief en dat combineren we dan."

Elkaars artikelen lezen

Hij: "Het is tot voor kort nooit onze gewoonte geweest om elkaars artikelen te lezen voor publicatie. Dat schrijven hebben we altijd een beetje apart gehouden."

Zij: "Vaak is het lastminutewerk. We hebben ook een iets andere stijl."

Hij: "Ik heb me lang geleden voorgenomen om elke vijf jaar

een populair boek te schrijven. Ik vind het belangrijk om meer te doen dan alleen voor vakgenoten schrijven. Iets terug te doen voor de samenleving."

Zij: "We waren gewoon druk met onze eigen dingen.

Ik was veel tijd kwijt aan bestuurlijke zaken en aan de aanvraag van grote onderzoeksprogramma's. Dus het was niet een gebrek aan belangstelling. Het meeste van hem heb ik wel gelezen, maar dan achteraf."

Ontmoeting

Zij: "Ik was eerstejaars, hij was mentor in een andere groep."

Hij: "Ik had eerst een semester rechten gedaan omdat mijn vader dat zo graag wilde. Pas later kreeg ik contacten bij antropologie. Ik vond het wel exotisch bij antropologie, het was namelijk nog de flowerpowertijd. We ontmoetten elkaar op een kamp in Lochem. Ik dacht gelijk: wat een aardig meisje."

Zij: "Ik had van meet af aan duidelijk gemaakt dat ik niet van plan was om verliefd te worden. Ik wilde hard aan de studie. Ik zei: 'Ik ga eerst studeren, geen polonaise voor mij.'"

Hij: "Toch was het gauw aan hoor. Ik ben wat dat betreft doortastend genoeg."

Dochter

Hij: "Onze dochter Miriam leek aanvankelijk een heel andere kant op te gaan. Ze koos het profiel natuur en techniek, heeft even op het conservatorium gezeten, maar

BIO

NAAM: Willy Jansen (65) en Henk Driessen (65)

DOCHTER: Miriam (1985)

WERK WILLY: hoogleraar Vrouwenstudies en directeur van het Institute for Gender studies

(1992). Jansen is sinds 2009 lid van de KNAW

ORATIE WILLY: 1993

WERK HENK: bijzonder hoogleraar Mediterrane studies bij de Faculteit der Letteren (2001-2009),

persoonlijk hoogleraar Mediterrane studies, in het bijzonder van de islam, bij de Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiestudies (2009-2015).

ORATIE HENK: 2002

VELDWERK WILLY: Algerije, Jordanië en Spanje

VELDWERK HENK: Spanje en Marokko

AFSCHEIDSRUDE EN GEZAMENLIJKE RECEPTIE: 6 november

uiteindelijk werd het toch een bachelor antropologie. Ze zit nu als postdoc in China, Beijing, waar ze onderzoek doet naar huwelijksmarkt en woningbouw.”

Hij: “Ze heeft haar eigen niche gevonden, dat is fijn. Je moet niet hetzelfde doen als je ouders. Ze is in Oxford gepromoveerd op een onderzoek naar Chinese wegenbouwers in Ethiopië. Volgende week gaan we naar Engeland voor de uitreiking. Zelf vond ze het wel prima als het papiertje werd opgestuurd, maar daar hebben we een stokje voor gestoken. Wij willen een plechtigheid.”

Hij: “Ze is altijd heel zelfstandig geweest. Dat project in Ethiopië heeft ze zelf geregeld, ze woonde daar in een soort containerwoning.”

Zij: “We hadden niet eens een adres. Ik belde haar en vroeg: ‘Waar zit je nou? Stel dat er iets gebeurt, dan kunnen we je niet bereiken.’ Maar ze had geen adres. ‘Ik woon in een kamp, mam, antwoordde ze.’ Ik was pas gerustgesteld toen ik op Google Maps het kamp wist terug te vinden.”

Hoogtepunt

Hij: “Mijn promotie was leuk, de oratie bijzonder, maar het zit ‘m toch vaak in de kleine dingen: het contact met andere mensen. Toen we begin 1978 weer uit Spanje vertrokken, vroegen ze me om te blijven als burgemeester. Weet je waarom? Ik kon met iedereen overweg, jong en oud, arbeider en grootgrondbezitter, en dat kon je van de meeste inwoners – het was net na de dictatuur van Franco – niet zeggen. Maar ja, dat is veldwerk hè, je probeert met iedereen een babbeltje te maken. Ik zag het als een compliment, ik had mijn onderzoek goed gedaan.”

Zij: “De confrontatie met andere gebruiken, de opwinding dat je niet weet wat je te wachten staat, ik heb er ook altijd enorm van genoten. Maar mijn hoogtepunten zijn de promoties, je promovendi voelen toch een beetje als je kinderen die je de grotere wereld in leidt.”

Tuin

Zij: “De tuin doen we ‘s avonds, na het werk. Ik doe de planten, hij maait het gras en snoeit.”

Hij: “Het is de beste remedie tegen twee grote problemen van deze tijd: obesitas en depressie. Ik kan het iedere collega aanraden: werk in de tuin. Het is goed geweest voor onze geestelijke gezondheid. Ook voor Willy met al haar bestuurswerk. Als ze in de tuin heeft gewerkt, komt ze er als een ander mens uit.”

Zij: “Ik ga even plukken, zeggen we dan. En al gauw ben je weer een uur verder.”

Hij: “Het heeft ons een zekere balans gegeven in het leven.”

Straks

Hij: “Het bestuurlijke werk wordt minder, en het onderwijs ook, maar we hebben ons voorgenomen om elk jaar één artikel samen te publiceren. Daar gaan we voorlopig mee door.”

Zij: “Komend voorjaar gaan we voor de derde keer naar Alcoi, bij Valencia, in de bergen. Daar vindt elk jaar een opvoering plaats van de herovering door de christenen van Spaans gebied op de Moren. We gaan daar met allerlei mensen praten over de betekenis van dit ritueel. Het is niet zo maar een festival, het is een hele sociale organisatie.”

Hij: “We gaan dus gewoon verder.”

Zij: “En er liggen drie manuscripten van proefschriften op mijn bureau die ik nog van commentaar moet voorzien.”

Hij: “Het wordt hopelijk wel wat rustiger. Je merkt dat je toch ook een dagje ouder wordt.” ★

Tijdens het feest van de Moren en christenen, Alcoi, Spanje, april 2015

COLUMN

Biniam

Biniam is geograaf en verblijft in tijdelijk asielzoekerscentrum Heumensoord.

Welkom

‘Welkom, vluchtelingen’. Deze woorden zien we als de bus aankomt bij de tijdelijke opvanglocatie Heumensoord. We zijn allemaal erg benieuwd naar ons nieuwe thuis. Nijmegenaren staan langs de kant van de weg om hun nieuwe burens te begroeten – zij moeten zich in gedachten afvragen welke verhalen achter al deze nieuwe gezichten schuilgaan. Als we het kamp binnenlopen, zien we dat het niet is wat we verwachtten. De grootte valt meteen op. De slaapcompartimenten zijn niet van steen, maar het zijn een soort tenten. Een typisch vluchtelingenkamp. We krijgen te horen dat Heumensoord drieduizend mensen zal huisvesten. Dat is even schrikken. Ik word naar ‘The Green Village’ verwezen, het voorste deel van het kamp.

De bewoners van Heumensoord – ik kan de naam nog steeds niet goed uitspreken – komen uit verschillende landen: Syrië, Irak, Afghanistan, Eritrea.

Als ik het over Eritrea heb, weet jij dan waar dat ligt? Het is een klein landje in het oosten van Afrika, en ik kom er vandaan. Eritreeërs vormen na Syriërs de grootste groep vluchtelingen die naar Nederland komen, maar je hoort toch weinig over ons in het nieuws over de vluchtelingencrisis.

Als we de slaaptenten binnenwandelen, zien we dat de matrassen nog opgerold liggen in plastic. Alles ruikt nieuw. Acht mensen slapen in één kamer, verdeeld over vier stapelbedden. De kamers zijn niet volledig van elkaar afgescheiden: aan de bovenkant zijn ze open en met elkaar verbonden. Zo slaap je eigenlijk met 96 mensen in één ruimte. Muziek of luid gepraat hoor je door de hele tent. De wc’s en badkamers delen we met elkaar. Het zal moeilijk zijn om hier elkaars privacy te respecteren. Helaas is er geen laag bed beschikbaar voor mij, dus neem ik plaats op een van de bovenste bedden. Er is geen ladder, dus het is een flinke klus om erbovenop te klimmen. Bij de derde poging lukt het. Ik ben moe van de lange rit vanuit mijn vorige asielzoekerscentrum. Wanneer ik eindelijk lig, val ik niet meteen in slaap. Ik kan alleen maar denken: *it’s going to be a long fall.*

OMDAT NIJMEGEN ZELFS IN HET DONKER VEILIG IS

Zestig studenten verlieten dit jaar Brazilië om op kosten van hun staat een jaar in Nijmegen te studeren. Voor de Radboud Universiteit is het een record. Wat zoeken de Zuid-Amerikanen hier? Annemarie Haverkamp zocht ze op, in Nijmegen en in São Paulo.

Tekst en foto's: Annemarie Haverkamp

De stad was wit toen Marina Mayor (23) in Nederland aankwam; haar winterjas zwaar. Met een plattegrond in de hand speurde ze naar het kantoor van de SSHN.

Daar zou een sleutel voor haar klaarliggen, de toegang tot een verwarmde kamer. Verder en verder raakte ze van de bewoonde wereld. Uit wanhoop sprak ze een man aan, die voor zijn huis in een auto stapte. Haar adem maakte wolkjes toen ze vroeg 'do you know SSHN?' Nooit, maar dan ook nooit, zou ze in haar geboortestad São Paulo bij een wildvreemde kerel in de auto stappen. Nu zei ze 'ja' toen de bestuurder haar uitnodigde naast hem plaats te nemen. Hij zou haar wel even brengen. Dankbaar stapte ze enkele minuten later uit voor de laagbouw van de SSHN. Om vervolgens met de kostbare sleutel in haar

verkleumde hand een taxi te nemen naar Hoogevelde.

Marina Mayor is een van de tientallen Brazilianen die de afgelopen drie jaar in Nijmegen verbleven op kosten van hun moederland. Dit jaar telt de Radboud Universiteit een record van ruim zestig Braziliaanse studenten. De student technische bedrijfskunde, inmiddels terug in São Paulo, begrijpt de aantrekkingskracht van de Waalstad wel. "Je kunt overal op de fiets naartoe, ook in het donker." Die veiligheid – het begon de eerste dag al met die onbekende man in de auto – is iets waar elke Braziliaan alleen maar van kan dromen. Mayor gebaart door het raam van het drukke restaurant in de miljoenenstad waar we elkaar spreken, naar het trottoir buiten. "Hier kan ik in mijn eentje echt niet 's avonds op straat lopen." Berooving, aanranding en geweld zijn aan de orde van de dag.

Marin Mayor in de Nijmeegse Molenstraat

ELIS ASSMAR (21) UIT SALVADOR
STUDEERT EEN JAAR
MEDICIJNEN AAN DE
RADBOUD UNIVERSITEIT

Mayor woonde een jaar in Nijmegen. En ze was er onlangs nog, want ze hield een vriendje over aan haar buitenlandervaring. Hij – een Duitser – studeert nog aan de Radboud Universiteit. Binnenkort komt hij naar São Paulo voor stage. “Daarna moeten we maar zien wie waar gaat wonen.” Ze maakt een wegwerpgebaar dat zo veel betekent als ‘dat is nog een beetje ingewikkeld’.

Maar goed, Nijmegen dus. Wat leerde ze tijdens haar verblijf in dit Nederland, waar het in de winter minstens dertig graden kouder is dan bij haar thuis?

“Ik heb vooral geleerd flexibel te zijn. Op Hoogevelde woonde ik op een gang met zestien mensen; tot dan toe had ik bij mijn moeder gewoond in São Paulo. Op onze gang woonden Nederlanders, studenten uit India en China. Dan moet je je aanpassen.”

Nadat ze in haar uppie was gearriveerd op het studentencomplex, vroeg een ganggenoot of ze meeging naar de Aldi. De Nederlandse boodschappen kende ze niet, maar ze moest wel eten. “Uiteindelijk ben je op jezelf aangevoelen.” Ze vond het vooral een persoonlijke verrijking, studeren in het buitenland. “Het heeft echt mijn horizon verbreed.”

Het geld is op

Het beurzenprogramma dat de Brazilianen naar Nederland brengt, heet Science without Borders. In 2011 riep president Dilma Rousseff het programma in het leven met als doel het opleidingsniveau van de Brazilianen op te krikken. Wessel Meijer, beleidsmedewerker bij het

“In Brazilië kent iedereen Science without Borders. Ik studeer medicijnen en wilde altijd al naar het buitenland. In Europa ben ik wel eens geweest, maar dan als toerist. Ik wilde hier wonen, erachter komen waarom culturen zijn zoals ze zijn. Mijn ouders konden een uitwisseling niet betalen. Toen deze kans voorbijkwam, dacht ik: doen! Op de Radboud Universiteit krijgen we onderwijs in kleinere groepen dan ik gewend ben. Er is meer interactie met de docent, dat vind ik prettig. Ook heb ik hier meer tijd voor zelfstudie. Thuis, in Salvador, had ik vaak de hele dag colleges. In augustus arriveerde ik in Nijmegen, ik heb eerst een summerschool gevolgd. Leerde over de Nederlandse gewoonten. Het was mooi weer en we gingen naar het strand; het Waalstrand! Salvador heeft enorm brede stranden, maar de zonsondergang aan de rivier vond ik ook leuk.”

ANDRE ALEOTTI (18) KOMT UIT SÃO PAULO EN STUDEERT NU SCHEIKUNDE IN NIJMEGEN

Idioot, dat niemand op de University of São Paulo Engels spreekt, vindt Andre Aleotti. De scheikundestudent met Italiaanse wortels kwam half augustus aan in Nijmegen en vindt het internationale karakter van de Radboud Universiteit een verademing. "Als ik in de Rafter zit, zie ik Duitse en Chinese studenten om me heen. Mijn colleges zijn in het Engels." In Brazilië moeten de studenten wel een Engelse toets afleggen voor ze toegelaten worden op een universiteit. Ook docenten moeten aantonen dat ze de taal beheersen. Maar daarna wordt er niets meer mee gedaan. "Bij ons is alles in het Portugees. Dus studenten uit het buitenland trekken we nauwelijks."

Aleotti's ouders zijn niet onbemiddeld, zegt hij. Ze stuurden hem als kind naar een Duitse school, die goed bekend stond. Daar leerde hij ook Engels. "Ik heb de taal bijgehouden door veel Amerikaanse series te kijken en door te reizen." In Nijmegen probeert hij bewust niet samen

te klitten met de andere Brazilianen. Hij wil dit jaar gebruiken om studenten te leren kennen uit verschillende landen. Een van de redenen dat hij voor Nederland koos, en niet – zoals de meeste Braziliaanse studenten – voor de Verenigde Staten, is dat hij vanuit Nederland andere Europese landen kan bezoeken. "Ik kan op de fiets naar Duitsland!" Nijmegen werd zijn eerste keus omdat die universiteit hem de beste info verschafte en al zijn mails vol vragen geduldig beantwoordde.

In het CultuurCafé roert Aleotti in een kopje thee. Gek, vindt hij, thee. "In Brazilië drinken we koffie, maar ik begin eraan te wennen." Ook anders in Nijmegen is de focus van studenten, heeft hij gezien. "In colleges zijn ze echt geïnteresseerd. Ze komen niet omdat dat moet." De druk om af te studeren binnen vijf jaar, is er niet in Brazilië. Dat kan die focus verklaren, vermoedt hij. Het onderwijsniveau schat hij gelijk aan dat in Brazilië.

LUIZA PEREIRA (22) IS EEN STUDIEGENOOT VAN ANDRE ALEOTTI DIE NU IN NIJMEGEN IS. ZE GEEFT EEN RONDLEIDING DOOR DE SCHEIKUNDEFACULTEIT VAN HUN UNIVERSITEIT: DE UNIVERSITY OF SÃO PAULO

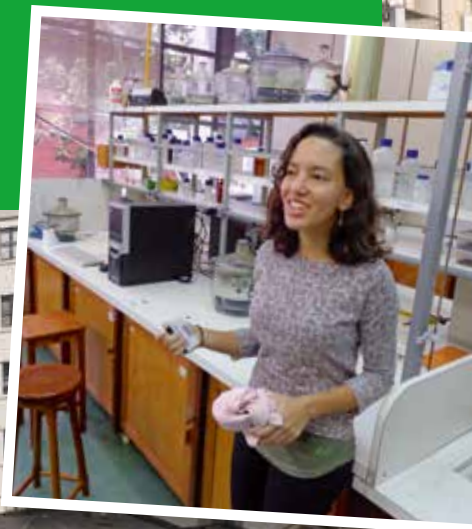
"Dit is het lab waar ik werk." Luiza Pereira tikt de beveiligingscode in, houdt de deur open voor de bezoeker uit Nederland en roept 'hoi' tegen twee onderzoekers achter glas. De scheikundestudent brengt veel tijd door in dit lab, vertelt ze. "Bij ons is het normaal dat studenten in hun eigen tijd aan hun eigen projecten werken." Zelf studeerde ze via Science without Borders een jaar in Liverpool. De labfaciliteiten waren daar beter, maar hier mag ze meer zelf doen, zegt ze.

Om de hoofdingang van de faculteit binnen te komen, heb je een pasje nodig. Elke bezoeker moet zich identificeren en wordt geregistreerd. De faculteit bestaat uit verschillende vleugels die van elkaar gescheiden zijn door binnentuinen. De campus van de grootste universiteit van Brazilië (81.000 studenten) is niet te vergelijken met die van de Radboud Universiteit. Faculteitsgebouwen liggen op fikse afstand van elkaar en ook elders in het land heeft de University of São Paulo vestigingen.

Omdat veel studenten van ver komen, blijven ze meestal de hele dag op de campus. Pereira gaat voor naar het restaurant van de faculteit. Alle tafels zijn bezet. Voor vijftig cent krijgt elke student hier een simpele warme maaltijd met rijst en bonen. "Er is ook een luxer restaurant voor de hele uni-

versiteit, maar daar kom ik nooit." Onder de scheikundekantine ligt een kelder. "Vroeger waren hier geweldige feesten", aldus Pereira. "Maar vorig jaar verdrong een dronken student in de rivier. Nu mag er geen alcohol meer geschonken worden." Slechts een klein deel van de studenten woont op kamers, een nog kleiner deel heeft woonruimte op de campus.

De bibliotheek op de eerste verdieping is ook alleen toegankelijk met een pasje. Tassen moeten in de kluis. In de bieb is het leeg – het is rond het middaguur –, omdat alle studenten aan de bonen zitten. In de nieuwste collegezaal, met digibord en ruime zitplekken, pakt de docent kwantummechanica net zijn tas in. Dat studenten een jaar naar het buitenland gaan, is heel normaal, vertelt Pereira. "Zeker een derde doet dat." Nadeel: je valt niet meer echt op als er een buitenlandse universiteit op je cv prijkt. Overigens zijn niet alle Science without Borders-studenten even serieus. Sommigen reizen alleen maar wat rond. "Het wordt in Brazilië ook wel Tourist without Borders genoemd."

Marina Mayor in
een restaurant
in São Paulo

De Scheikundefaculteit van
de University of São Paulo
(zie pagina 5)

International Office van de Radboud Universiteit: “De middenklasse was niet voldoende toegerust om de nieuwe banen, ontstaan door de economische groei, te vervullen.” Dus maakte de president geld vrij zodat haar beste bèta- en medisch gerichte studenten zich konden laten opleiden in het buitenland. Onder de voorwaarde dat ze hun kennis vervolgens in Brazilië inzetten – er is een clausule die zegt ‘u moet na het Science without Borders-programma minstens een jaar in Brazilië blijven’.

Probleempje: het geld is nu op. De stijgende lift waarin de economie van het enorme Zuid-Amerikaanse land zich bevond, stortte in de schacht naar beneden. Het recordaantal van zestig studenten dat dit studiejaar in Nijmegen de collegebanken bevolkt, is dus meteen de laatste lichtung. “Ontzettend jammer”, zegt Meijer.

Het ging niet vanzelf, de Brazilianen halen. Twee jaar op rij reisde Meijer met collega’s naar de andere kant van de wereld om de Radboud Universiteit te promoten in het warmbloedige land waar iedereen een verplichte vrije dag heeft als het nationaal elftal speelt. “We stonden op beurzen en zijn universiteiten afgegaan om folders in het Portugees uit te delen.” Nijmegen wil een internationale universiteit zijn en daarom is het interessant de Brazilianen binnen te halen, zegt Meijer. “Vanuit het idee van de *international classroom*, waar studenten van elkaar leren doordat ze uit verschillende culturen komen en dus andere vragen stellen.” Maar ook, geeft hij toe, omdat de Braziliaanse studenten hun eigen geld meebrengen.

De beurs van Science without Borders dekt naelijken alle kosten. Ook die van het onderwijs dat de faculteit levert, op hetzelfde niveau als dat van Nederlandse studenten.

De komst van bijna honderd Brazilianen in drie jaar tijd heeft een aardig bijeffect, vermoedt Meijer. “In de cijfers van masterstudenten uit het buitenland zien we dit collegejaar voor het eerst opeens veertien Brazilianen terug.” Hij denkt dat dat te maken heeft met de naamsbekendheid van de Radboud Universiteit in Brazilië.

“Studenten die teruggaan, vertellen over Nijmegen.” Deels kunnen het ook studenten zijn die eerder een Science without Borders-programma volgden in de Waalstad.

Marina Mayor is blij met de vermelding ‘Nijmegen’ op haar cv. Ze volgde er managementvakken, zodat ze niet alleen beschikt over de technische skills die ze in Brazilië opdeed bij technische bedrijfskunde. Intussen loopt ze stage ze bij BASF, een Duits bedrijf in São Paulo. Ze weet zeker dat haar jaar in het buitenland haar hielp die plek te bemachtigen. Op de Radboud Universiteit deed ze een project bij het Donders Instituut, volgde ze een cursus Nederlands en leerde ze perfect Engels. Haar kansen op de banenmarkt zijn vergroot door Science without Borders, weet ze zeker. Misschien maakt ze uiteindelijk carrière in het buitenland – al moet ze er niet aan denken haar moeder achter te laten.

‘UITEINDELIJK BEN JE OP JEZELF AANGEWEEZEN’

Mayor baant zich door het volle restaurant een weg naar buiten. Ze moet vanavond nog studeren op de Mackenzie universiteit. Ze gebruikt haar moeders auto om naar colleges te gaan – ‘much safer’. Behalve op dinsdag, dan moet ze de wagen laten staan van het stadsbestuur. Het verkeer in de wereldstad is zo druk dat iedereen verplicht een dag per week zijn auto niet mag gebruiken. De fiets is – ja echt – in opkomst. ★

Werken bij de Vierdaagse?

Stichting DE 4DAAGSE is op zoek naar: enthousiaste **oproepkrachten Centrale Administratie** om haar team mee te versterken.

Wie zoeken wij? Klantvriendelijke medewerkers die van 12 januari t/m 22 juli 2016 enkele dagdelen per week beschikbaar zijn (en tijdens de Vierdaagseweek fulltime), computerervaring en een goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal hebben.

Wat bieden wij? Flexibele werktijden, interne training, prettige werksfeer, afwisselend werk, een leuke bijbaan, een kijkje achter de schermen van het grootste meerdaagse wandelevenement ter wereld.

Wat ga je doen? Informatie verstrekken (telefonisch, per e-mail, via social media), verwerken van inschrijvingen, verzorgen van in- en uitgaande post.

Hoe reageren: Stuur vóór 30 november 2015 een korte reactie met cv naar: Stichting DE 4DAAGSE, t.a.v. Brigitte Heezen, secretariaat@4daagse.nl.

Nog steeds dat ene boek niet gevonden?

**6,5 MILJOEN
TWEDEHANDS BOEKEN**

Boekwinkeltjes.nl
Keep on verkoop uw tweedehands boeken

Nu in boekhandel en webshops:
(ook als eBook)

De sociale dimensie van de opwarming

Nijssen & Walter

Het klimaat dreigt op hol te slaan. We zijn verdeeld over wie wat zou moeten doen om dat rigoureuus af te wenden.

Dit boek geeft zicht op structuur en werking van vier terugkoppelingsprocessen die de vorming van cohesie rond klimaat vrijwel blokkeren.

WONEN EN GENIETEN

in het nieuwe dorpshart van Groesbeek

**VANAF
€164.000,-
v.o.n.**

OPEN HUIS Zaterdag 28 nov.
van 10.30 tot 13.30 uur

De makelaars heten u van harte welkom op het kantoor van HV Makelaardij (Dorpsstraat 22, Groesbeek). Van daaruit vinden de bezichtigingen van 'Dorpzicht' en 'Marktzicht' plaats!

Ruime en lichte appartementen welke voorzien zijn van alle moderne gemakken en hedendaags comfort. In het centrum van Groesbeek gelegen.

Nog diverse appartementen beschikbaar!

Informatie en verkoop:

Tel. 024-3975755
www.hv.nl

Tel. 024-3606060
www.jacobs-makelaardij.nl

Ontwikkeling en realisatie:

Adriaan van Erk

www.adriaanvanerk.nl

“

Haal in deeltijd je master
Kunst- en cultuurwetenschappen
bij de Open Universiteit

*Cultuurgeschiedenis - Filosofie - Kunstgeschiedenis - Letterkunde
in twee tot vier jaar - intensieve begeleiding - gestructureerd programma*

Vraag een persoonlijk studieadvies aan
www.ou.nl/master-cultuur

Open Universiteit
www.ou.nl

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen
Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen
Tel. 024-3817161

Vox controleert of uitspraken op en over de campus kloppen. Deze maand een citaat van Radboud-keukenmeester Gusta Cirkel over duurzaam voedsel, naar aanleiding van de eerste Meatfree Monday deze maand in de Refter.

Tekst: Paul van den Broek

DE UITSPRAAK:

‘Aan de Radboud Universiteit serveren we geen plofkip, de eitjes zijn biologisch en het vlees komt van de Groene Slager.’

Wie zegt dit? Gusta Cirkel, directeur van het Facilitair Bedrijf. Zij komt aan het woord in *de Volkskrant* van dinsdag 3 november, vanwege de eerste geheel vleesloze maandag in de Refter. Cirkel deed tegenover de journalist de ‘gezonde en duurzame kernwaardes’ van de universiteit uit de doeken, en wees hem op de milieuvriendelijke kippen, eitjes en andere vleeswaren op de campus.

Wat heeft Cirkel precies gezegd? Navraag bij Gusta Cirkel leert dat *de Volkskrant* de duurzame ambities iets te rooskleurig heeft verwoord. De gewekte suggestie dat op de campus inmiddels al het vlees van duurzame herkomst is, klopt niet. “We doen ons best, maar we kunnen niet beweren dat op de campus in alle restaurants het vlees duurzaam is”, zegt Cirkel. Wat wél klopt, en ze wil het graag nog eens herhalen: “Op de campus worden de plofkippen al een paar jaar geweerd en zijn de eieren biologisch.”

Zijn de eieren inderdaad biologisch? Deze belofte klopt niet. Weliswaar deugen alle eieren die we op de campus oprapen, maar de meeste zijn niet biologisch. Alfons Kuster spreekt van “vrije uitloop”, in het restaurant van de medische faculteit zijn het scharreleieren. “En die hoeven niet biologisch te zijn”, zegt Bert van den Broek van Vermaatgroep, voedselverstrekker van de medische faculteit en het Radboudumc. We ontdekken in het Grotius nog een schaal muffins, baksels boordevol ei waarvan de herkomst onduidelijk is. Kuster verwijst naar zijn muffinleverancier bakkerij ‘t Kraayennest in Nijmegen, maar die weet evenmin welke eieren er in hun baksel zijn verwerkt. We wenden ons tot de leverancier van de grondstoffen van ‘t Kraayennest, Beco Zuid in Veghel, waar de woordvoerder het eindoordeel velt: het ei in de Radboud-muffins is van niet-biologische herkomst.

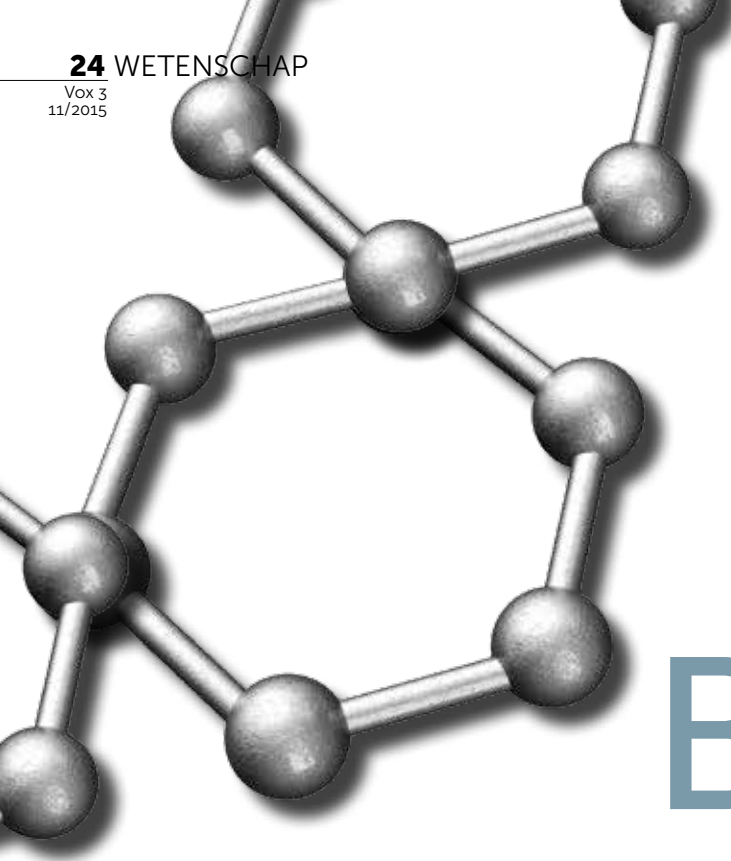
Is de uitspraak van Cirkel feit of fabel? Dat op de campus niet één plofkip is te vinden klopt. Maar de trots op onze ‘biologische’ eieren is een stap te ver. Beter is van ‘scharreleieren’ te spreken. En wil de universiteit werkelijk dat alle kippen en eieren deugen, dan moet ze afscheid nemen van de huidige muffins.

100% PURE

BIO

Is dat zo?

WAAR BLIJFT DIE VAN

Grafeen was in 2010 nog goed voor de Nobelprijs voor de Natuurkunde. Het wondermateriaal zou eindeloos veel toepassingen hebben. Maar de massaproductie blijft uit. Is grafeen toch niet het superspul waarop iedereen had gehoopt?

Tekst: Martin Rutten | Illustratie: JeRoen Murré

Voordat de Nobelprijs werd uitgereikt voor de ontdekking van grafeen, waren er al heel wat wetenschappers bezig de mogelijkheden van het materiaal te onderzoeken. De eerste metingen toonden aan dat dit heel dunne materiaal bijzondere elektronische eigenschappen heeft. Het blijkt honderd keer beter te geleiden dan silicium, dat we kennen uit computerchips. Grafeen is daarbij veel lichter dan lucht, een goede warmtegeleider én vrijwel transparant. Het is dus een ideale grondstof voor razendsnelle en superlichte elektronica.

Het bijzondere aan grafeen is dat het een dikte heeft van slechts één atoom en daardoor allerlei eigenaardige eigenschappen bezit. Het is het dunste materiaal ooit gemaakt, maar toch is het tweehonderd keer beter bestand tegen breken dan staal. Superdun en supersterk: toen grafeen in 2004 werd ontdekt leek het een gouden toekomst tegemoet te gaan.

Elektrische auto

De ene na de andere publicatie volgde over mogelijke toepassingen. Door de goede geleiding van grafeen is het ideaal voor het gebruik in accu's. De batterij van je smartphone gaat veel langer mee en binnen enkele minuten is je elektrische auto opgeladen.

Leg je enkele lagen op elkaar, dan kun je grafeen gebruiken als beeldscherm. Dat belooft wat voor de toekomstige televisies en smartphones: die van grafeen zijn straks zo dun dat je ze kunt oprollen.

Ook voor ontwikkelingslanden kunnen de toepassingen van grafeen belangrijk zijn. Wat te denken van een filter van grafeen? Grafeen laat bijna niets door, behalve water. Met een paar lichte aanpassingen is uit grafeen een selectief membraan te maken dat zout uit zeewater kan filteren. Hiermee kan je snel veel drinkwater maken.

De vraag is kortom waarom het wondermateriaal nog altijd niet in grote hoeveelheden op de markt is. Ondanks de vele miljarden die zijn geïnvesteerd in het exploiteren van de productiecapaciteit van grafeen, wordt het nog niet wereldwijd toegepast.

Applied Nanolayers, het bedrijf in Nijmegen dat zich toelegt op grafeenproductie, is er nog niet in geslaagd het wondermateriaal in massaproductie te nemen. En dat terwijl directeur Paul Hedges ons twee jaar geleden nog verzekerde dat de eerste schijfjes binnen een jaar uit de machines zouden rollen.

Een platform waar het bedrijf met de Radboud Universiteit en firma NXP brainstormde over de mogelijkheden van grafeen, is inmiddels ontbonden. "We kwamen tot de conclusie dat het daarvoor nog te vroeg is", zegt Steffen Wiedmann van de afdeling Semiconductors & Nanostructures van het lab voor hoge magneetvelden (HFML), die namens de universiteit in het platform zat.

SMARTPHONE GRAFEEN?

ONTDEKKING

Grafeen is in Manchester ontdekt door de Russen Andrei Geim (bijzonder hoogleraar aan de Radboud Universiteit) en Konstantin Novoselov (in Nijmegen gepromoveerd). Samen deden zij onderzoek naar elektronische schakelingen, opgebouwd uit zeer dun materiaal. Koolstof leek een geschikt materiaal, maar hoe maak je een hele dunne laag koolstof? De oplossing bleek oersimpel: potloodslijpsel en plakband. Potloodslijpsel bestaat uit grafiet, een 3D-structuur van grafeen, hetgeen neerkomt op meerdere lagen grafeen bovenop elkaar. Door grafiet tussen twee lagen plakband te doen en deze vervolgens weer van elkaar te halen, trek je de lagen grafiet uit elkaar. Herhaal dit een paar keer en het resultaat is een laag grafiet met een dikte van één koolstofatoom, ofwel grafeen.

Hobbel

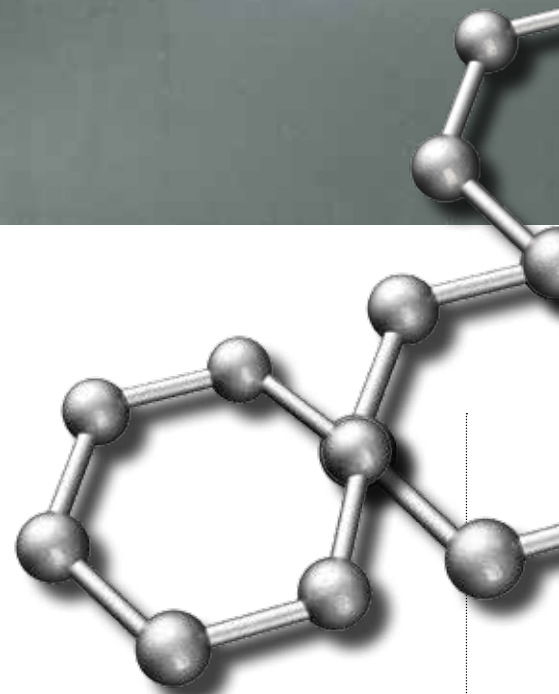
De kwaliteit van het geproduceerde grafeen is vaak nog niet goed, verklaart Wiedmann de achterblijvende productie. “Bedrijven zullen pas echt gaan investeren als vaststaat dat we grote hoeveelheden van het materiaal kunnen maken van een constante, goede kwaliteit.”

Het blijkt bijzonder lastig om grafeen los te maken van het onderliggende materiaal waaraan het voor de productie moet binden, zonder daarbij het grafeen of de eigenschappen ervan te beschadigen. Er zijn verschillende onderlagen uitgeprobeerd. Aanvankelijk leek silicium de perfecte drager, tegenwoordig experimenteren producenten met koper. En er is nog een hobbel te nemen: het grafeen zo aanpassen dat het gebruikt kan worden in elektronica.

Het wondermateriaal krijgt inmiddels concurrentie van een berg andere stoffen, die zijn geïnspireerd op grafeen, maar misschien wel meer toekomst hebben. De extreem geleidende eigenschappen van grafeen zijn het gevolg van de structuur van het platte vlak, niet van het feit dat het uit koolstofatomen bestaat. Er wordt daarom nu ook onderzoek gedaan naar soortgelijke structuren van

bijvoorbeeld fosforatomen. Dat materiaal vertoont dezelfde speciale geleiding als grafeen.

“We zijn te optimistisch geweest”, stelt Wiedmann. En toch, hij is ervan overtuigd dat het materiaal wel degelijk een succes gaat worden. Over een jaar of tien. “De ervaring wijst uit dat het zo’n twintig jaar duurt voor een ontdekking leidt tot grootschalige productie. Dat hebben we ook gezien bij silicium, dat nu in alle computerchips zit. We moeten dus nog even geduld hebben.” *

WIJ GAAN WEG

Soms is het nodig om je honk te verlaten. Om elders iets nieuws op te pakken, meer dynamiek om je heen te voelen of baas te worden. Alan Rowan, Joas Wagemakers en Bettina Weigelin ruilen de Radboud Universiteit in voor Brisbane, Utrecht en Houston. 'Ik dacht de laatste tijd regelmatig: is dit het nou?'

Tekst: Tim van Ham en Martine Zuidweg / **Foto's:** Erik van 't Hullenaar

Hoogleraar Moleculaire materialen, specialist op het gebied van nanotechnologie

"Ik begin in januari als directeur van het Australian Institute for Bioengineering and Nanotechnology (AIBN) aan de University of Queensland in Brisbane. In het verleden heb ik geweldige aanbiedingen gehad uit Berlijn, Chicago en Sydney – die heb ik allemaal afgezegd. Nu is de tijd er wel rijp voor, onder andere omdat mijn kinderen nu naar de middelbare school gaan en de opvoeding er voor een groot deel op zit. Zij blijven bij mijn ex-vrouw in Nederland.

Het AIBN kwam bij mij uit na een internationale zoektocht. Toen ze belden, heb ik gezegd: 'Ik ga niet onderhandelen, *make me an offer I can't refuse*'. Dat deden ze. Mijn huidige vrouw was direct enthousiast en dus besloten we te gaan. Nijmegen is geweldig. Ik werk hier nu 22 jaar en het voelt als een slaapzak: warm, bekend, comfortabel. Maar dat is ook meteen het probleem. Het is te voorspelbaar geworden. Ik dacht de laatste tijd regelmatig: is dit het nou? Ik wil meer uitgedaagd worden en risico nemen, dat is ook goed voor mijn persoonlijke groei. Daarbij is Brisbane een geweldige plek en krijg ik de leiding over vijfhonderd man, op een universiteit die bij de beste van de wereld hoort. Dat leidinggeven wordt nog een grote test. Het zou kunnen dat het catastrofaal misgaat, maar ik wil niet op mijn 65e terugkijken en denken: nu kan het niet meer."

**ALAN ROWAN (49):
'DAAR KRIJG IK DE
LEIDING OVER VIJF-
HONDERD MAN'**

Universitair docent islam en Arabisch

"Mijn afdeling in Nijmegen ziet er totaal anders uit dan toen ik daar in 2006 begon – en de veranderingen zijn niet in mijn voordeel uitgevallen. De afdeling heette Arabisch & islam en had een eigen opleiding. Later verdween de opleiding en werden wij onderdeel van religiestudies. Dat betekent kort gezegd dat de studenten minder goed Arabisch leren spreken dan vroeger, maar wel weten wie Paulus is. Dat is prima te rechtvaardigen hoor, maar het past minder in mijn straatje. Als studenten nu naar de docenten kijken en denken: 'Ik wil ook zo goed Arabisch leren praten', dan kan dat niet meer. Wat dat betreft is de opleiding een schaduw van wat die ooit was.

Ik heb in Utrecht betere doorgroeimogelijkheden. Bij de Nijmeegse afdeling zijn de laatste jaren drie hoogleraren weggegaan die nooit vervangen zijn. Dat is een enorme adering. In Utrecht is de afdeling juist groeiende en dat geeft een heel fijne dynamiek. Mijn onderzoek is daar institutioneel gezien ook beter ingebed. Bij het schrijven van een onderzoeksvoorstel moet je aangeven waarom dat onderzoek past binnen het instituut waar je werkt. In Utrecht past dat in mijn geval beter dan in Nijmegen. Ik merk dat de chef van de afdeling me graag wil hebben – hij heeft me niet voor niets gevraagd om te solliciteren. Ik ben er zeker van dat dit de juiste stap is voor mijn carrière."

**JOAS WAGEMAKERS
(36): 'IK HEB STRAKS
BETERE DOORGROEI-
MOGELIJKHEDEN'**

Onderzoeker bij de afdeling celbiologie van het Radboud Institute for Molecular Life Sciences (RIMLS)

"Ik ga naar Houston, in Texas, naar een van de bekendste en grootste ziekenhuizen op het gebied van kanker ter wereld: het MD Anderson Cancer Center. Een prachtige kans.

Mijn baas hier op de afdeling heeft in Houston een tweede laboratorium ingericht waar met een bepaalde techniek, multifoton microscopie, kanker in levende cellen in beeld wordt gebracht. Het is een ingewikkelde techniek, maar we zijn daar in ons lab bij het RIMLS in gespecialiseerd. Mijn taak in Houston wordt het opbouwen van deze techniek daar, zodat die ingezet kan worden bij immuuntherapie tegen prostaatkanker. We weten dat de therapie bij prostaatkanker werkt. Alleen: niet als de kankercellen in de botten zijn uitgezaaid. We willen weten waarom niet.

Zij hebben goede mogelijkheden om dit onderzoek te doen. De VS investeert veel geld in immuuntherapie én in onderzoek naar prostaatkanker. Dat trekt weer allerlei goede wetenschappers aan. Ik zie ernaar uit om met hen van gedachten te wisselen.

Hier in Nijmegen heb ik het ook goed naar mijn zin, we hebben alleen niet de budgetten die ze daar wel hebben. Ik ben wel van plan om elk jaar een paar maanden terug te komen. Ik ken de mensen hier, ik ken de microscopen, de faciliteiten zijn compacter. Ik denk dat ik zo sommige stappen in het onderzoek snel gedaan kan krijgen."

**BETTINA WEIGELIN
(33): 'ZIJ HEBBEN DE
MOGELIJKHEID OM DIT
ONDERZOEK TE DOEN'**

PUNT!

De nieuwe Ondernemingsraad

Op 1 september is de nieuwe Ondernemingsraad (OR) van de universiteit met frisse moed aangetreden voor een periode van twee jaar. De OR voert een gestructureerd overleg (de Universitaire Gezamenlijke Vergadering; UGV) met het College van Bestuur, de Universitaire Studentenraad en leden van de Radboud-umc-raad. De OR behartigt het welzijn van de hele universitaire gemeenschap, en zet zich dus ook in voor studentenbelangen en werknemersbelangen. Dit jaar zorgt een nieuwe partij voor een nieuw perspectief: Temporary Academic Personnel RU (TRAP).

Instemming met de hoofdlijnen van de universitaire begroting

Vanaf komend jaar heeft de Ondernemingsraad samen met de Universitaire Studentenraad (USR) het recht op instemming met de hoofdlijnen van de universitaire begroting en van de Meerjaren Investeringsprognose. Dit houdt in praktijk in dat het College van Bestuur de instemming van OR en USR nodig heeft voor de grote lijnen van het te volgen beleid. Vrijwel alle beleidskeuzes hebben immers financiële gevolgen. Ook op facultair niveau wordt de medezeggenschap volgend jaar versterkt en krijgt de Facultaire Gezamenlijke Vergadering adviesrecht over de facultaire begroting.

Dit jaar is bij wijze van pilot geëxperimenteerd met het instemmingsrecht van de UGV op de hoofdlijnen van de begroting. Zo is dit najaar de Beleidsbrief 2016 van het College van Bestuur besproken. De UGV verzocht om een investeringsplan van de extra investeringen in het kader van de vrij te komen gelden van het studievoorschot. Vervolgens zijn de plannen bij meerderheid akkoord bevonden. Ook heeft de UGV haar lof uitgesproken over de degelijkheid van de Meerjaren Investeringsprognose 2016.

Personeelsenquête

Enige jaren terug is er vanuit de OR aangedrongen op het afnemen van een Personeelsenquête. Dit in navolging van de Algemene Studentenenquête die met regelmaat wordt uitgevoerd. In de laatste overlegvergadering zijn de uitkomsten van de Personeelsenquête besproken. Medewerkers blijken over het algemeen veel plezier te hebben in hun werk, maar de leermogelijkheden laten soms te wensen over. De werkdruk blijft een belangrijk zorgpunt. Over de uitkomsten heeft het College van Bestuur een nadere analyse opgesteld met te nemen acties en maatregelen. Kortom: voldoende aandachtspunten voor de OR.

Stroopwafels

Nadat de Radboud Universiteit voor het vijfde jaar op rij was gekozen tot beste brede universiteit van Nederland ging de collegevoorzitter persoonlijk rond met een grote doos stroopwafels. Ook waar verschil van inzicht bestaat, vindt medezeggenschap plaats in een constructief kritische sfeer en proef je een integere inzet voor de academische gemeenschap. Daar kunnen we best trots op zijn.

De Universitaire Studentenraad

De afgelopen weken is de Universitaire Studentenraad bezig geweest met verschillende zaken, zoals het opstarten van werkgroepen om eigen initiatieven te stroomlijnen. Daarnaast vertegenwoordigen we de academische gemeenschap in overleggen met het College van Bestuur. De afgelopen vergaderingen zijn er twee belangrijke zaken voor studenten aan bod geweest: de ophoging van het BSA en het Cultuurcentrum.

Ophoging BSA

In de eerste week van het nieuwe collegejaar gaf het College van Bestuur aan te gaan spreken over het ophogen van het BSA. De bandbreedte was op dat moment 39-42 EC en het College zag graag een ophoging naar 42-45 EC. Een notitie die het belang van de ophoging zou moeten ondersteunen werd geleverd en de USR en de OR gingen ermee aan de slag. Al vrij snel werd duidelijk dat de USR en de OR zich niet konden vinden in de voorgenomen wijziging, omdat de geleverde cijfers de noodzaak van de wijziging niet aantoonde. In de Universitaire Gezamenlijke Vergadering (UGV) van 5 oktober is dit door USR-leden Funs Elbersen en Monique van Vegchel duidelijk gemaakt aan het College, maar dat mocht niet baten. De wijziging werd namelijk uitgevaardigd door middel van een bindende richtlijn en hierdoor heeft de UGV geen stemrecht gehad. De bandbreedte is nu dus 42-45 EC. Elke faculteit bepaalt vervolgens in hoofde van de Facultaire Gezamenlijke Vergadering (FGV) waar in de bandbreedte de BSA komt te liggen.

Het Cultuurcentrum

Op 19 oktober ontving de USR een brief van het College van Bestuur met daarin het besluit over het Cultuurcentrum. Het College gaf aan de theaterzaal inclusief buitenpodium te gaan bouwen in het Gymnasion, maar de repetitieruimtes niet. De USR betreurt dit, aangezien de repetitieruimtes studenten juist meer binding geven met de campus, hetgeen het College zo belangrijk vindt. De reden voor het achterwege laten van deze ruimtes is het structureel tekort op de begroting die deze zouden veroorzaken. In de UGV van 2 november heeft Daan Verwaaij namens de USR gesproken over onze visie op deze plannen. Het College van Bestuur heeft toegezegd in gesprek te gaan met de projectgroep van het Cultuurcentrum over andere mogelijkheden, waardoor er wellicht alsnog repetitieruimtes gerealiseerd kunnen worden.

24

EN AAN HET EIND VAN JE LATIJN

Stressklachten onder studenten en starters stijgen. Geen wonder: niet alleen de maatschappij stelt hoge eisen aan deze *high potentials* — zelf doen ze er maar al te graag een schepje bovenop. Nienke Thurlings had een burn-out en startte Jongburnout.nl.

Tekst: Linda van der Pol / Foto's: Bert Beelen

We schrijven 2010. Nienke Thurlings (24) dineert regelmatig met een zakje studentenhaver en een glas wijn, maar dat neemt de sociaal psychologe op de koop toe. Ze leeft een *Sex and the City*-leven om

jaloers op te zijn: een wereldbaan, een prachtig appartement in hartje Utrecht én een bruisend sociaal leven. Aanpoten is het wel. De lobbyorganisatie waarvoor ze werkt neemt nooit gas terug en Nienke ook niet. Zestig uur per week draait ze, minstens. Als projectmanager vliegt ze heel Europa door om de belangen van mishandelde ouderen te behartigen – een onderwerp dat haar niet in de koude kleren gaat zitten. En het klinkt misschien gek, maar haar relatie liep kort geleden op de klippen en dat vindt ze heerlijk. Werk of geen werk, 's avonds staat ze met vrienden in de kroeg.

Na een jaar ontstaan er hier en daar wat barstjes in haar façade. Een permanente koortslijp, ongekende vermoeidheid. Zelf zoekt Thurlings er niet zoveel achter. Het zwaard van Damocles boven haar hoofd? Welnee, een pijnstillere scoren bij de huisarts en door. Tot de klachten niet meer 'slechts' lichamelijk zijn. Terwijl er onder de douche honderden to-dolijstjes door haar hoofd zingen, is ze op kantoor blanco: "Ik hield me 's ochtends eerst een uur krampachtig vast aan de rand van mijn bureau. Ik staarde wat in de leegte, niet in staat iets te doen. Om de tijd in te halen sloeg ik mijn lunchpauze over of zat ik tot negen uur 's avonds op kantoor." Uit schaamte trekt ze pas aan de bel wanneer ze zes weken thuiszit. "Ik had drie keer griep in korte tijd. En niet zo'n griepje waarbij je nog naar de keuken schuifelt om een soepje op te warmen. Ik ben naar mijn ouders gegaan, want ik kon helemaal niets

'VOLGENS MIJ IS ER SPRAKE VAN EEN SOORT TABOE. IEDEREEN IS BEKEND MET STRESS, TWIN- TIGERS WERKEN ZICH UIT DE NAAD, MAAR JE HOORT ER NOOIT IETS VAN'

meer." Ze beseft uiteindelijk dat ze met een burn-out te maken heeft. In eerste instantie zien zelfs haar ouders niet in dat er meer speelt dan een hardnekkige verkoudheid: pas als Thurlings een A4'tje volschrijft met al haar klachten zijn ze overtuigd, en de dokter net zo.

Langdurig verzuim

Het resultaat van jarenlange overbelasting, concludeert psycholoog Arno van Dam. "Je kunt in korte tijd een hele hoop werk verzetten, maar het is van belang om daarna voldoende te herstellen. Doe je dat niet, dan stapelt de stress zich op." Van Dam promoveerde in 2013 aan de Radboud Universiteit op de cognitieve beperkingen bij een burn-out, en kent de ziekte door en door. "Op termijn heb je geen energie meer en ben je moe. En uiteindelijk gaat het brein zelfs anders werken: je kunt je niet goed meer concentreren, je functioneert minder." Hoewel de symptomen glashelder lijken te zijn, tuinen we er massaal in. Want is onderdoor gaan aan stress niet voorbehouden aan uitgebluste veertigers, in plaats van vitale twintigers?

Integendeel, blijkt uit recente cijfers van ArboNed. Deden psychische klachten aan het begin van het decennium vooral 35- tot 44-jarigen de das om, in 2014 vormen stressklachten de belangrijkste verzuimoorzaak voor werkenden tussen de 25 en 34 jaar. Sterker nog: binnen deze groep is bijna de helft van het langdurig verzuim stressgerelateerd. Onder werknemers jonger dan 25 jaar vormen stressklachten zelfs de belangrijkste verzuimoorzaak. De oorzaak wordt gezocht in de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Jongeren hoppen van tijdelijke baan naar tijdelijke baan, moeten zichzelf voortdurend blijven ontwikkelen en dienen intussen hun netwerk op peil te houden. Kortom, de verantwoordelijkheid voor de eigen carrière is tegenwoordig groter dan voorheen. Met een diploma en arbeidscontract op zak is je bedje tegenwoordig alles behalve gespreid: de wereld buiten de universiteit blijkt keihard.

Honourstraject

Binnen de veilige muren van de universiteit is de druk echter al even hoog. Stages, buitenlandervaring, een bestuursjaar en liefst nog een honourstraject: alleen het totaalpakket lijkt de poort tot succes te kunnen openen.

Hoewel er nog geen grootschalig onderzoek gedaan is naar stressklachten onder studenten, ziet studentenpsycholoog Alex Buiks op de universiteit wel degelijk een, zij het bescheiden, toename. Waar het percentage stress- en overbelastingsklachten in 2012 nog 11 procent van het totaal aantal klachten betrof, is dat opgelopen tot 17 procent in 2015. Volledige burn-outs ziet Buiks niet vaak. "Misschien omdat studenten vrij gemakkelijk pas op de plaats maken: ze laten een tentamen schieten en pakken daarna de draad weer op. Bij werkenden ligt dat

COLUMN

PH-neutraal

PH-neutraal is **docent** en **onderzoeker** aan de Radboud Universiteit.

Vleesch noch visch

Natuurlijk, het is een verloren strijd en natuurlijk, er zijn wel belangrijker zaken om je druk over te maken. Uiteraard. Maar de door een intolerante minderheid doorgedrukte vleesloze maandag staat wel heel hoog op mijn irritatieladder. Met welk recht denkt een vegetariër mij, al is het maar één dag in de werkweek, het consumeren van een plakje ham op mijn stokbroodje speciaal, de enige reden waarom ik mij nog wel eens in de Rafter vertoon, te kunnen ontzeggen? En ja, ik ken al die tegenwerpingen wel. Welk recht ik denk te hebben op het eten van dood dier, bijvoorbeeld, en dat er nog steeds keuze is in de Rafter (tussen drie tofu-, kaas- of anderszins gekunstelde maaltijden, nee dank je). En dat vegetarisch eten weliswaar minder lekker is (oh nee, dat was mijn eigen argument) maar het noodzakelijk is om de ecologische voetafdruk te verminderen. Boeiuh! De dictatuur van de vegetarische minderheid, dat is het, niet meer en niet minder. Ik zit er daarom sterk over te denken op maandag voortaan een flinke barbecue mee te nemen, om recht voor de Rafter everzwijnen te gaan roosteren. PH-neutraal biedt dapper weerstand tegen de vleeshatende horden!

In de proeftijd vorig jaar was het eigenlijk nog erger. Toen verkocht het Cultuurcafé zelfs geen bitterballen - alsof daar überhaupt nog vlees in terug te vinden is! Gelukkig doen het Cultuurcafé en de andere kantines niet meer mee aan de geitenwollensokkenwaan van de Rafter, een Rafter die op maandag overigens doodleuk vleeswaren op onze voor een lunchbijeenkomst bestelde broodjes doet en, sterker nog, de expliciet bestelde vegetarische lunch vergeet te leveren.

Wat zeur je toch, hoor ik u denken. Je kunt toch overal gewoon je plakje ham of ander dood dier eten, behalve in de Rafter? Klopt. En nu gaat het me er niet eens om dat ik per se op maandag vlees wil in de Rafter, maar om het feit dat het nu wel echt een potsierlijk stukje symboolpolitiek is geworden. Je voert als restauratieve dienst óf een vleesloze maandag in, óf je doet het niet. Als de principiële argumenten voor een vegetarische dag valide zijn, zijn ze dat voor alle eetgelegenheden. Blijkbaar zijn ze dat niet. In plaats van Meat Free Monday is het nu dus vleesch noch visch.

redactie@vox.ru.nl

moeilijker, zij zijn meestal genoodzaakt te stoppen met werken.”

Toch schuilt juist in dat ‘even stoppen en weer doorgaan’ een risico, stelt Van Dam: “Het prototype burn-out-patiënt is een enorme doorzetter. Hij denkt dat hij er na een zeer stressvolle periode met een weekje vakantie wel weer bovenop is. Juist dan loop je na een tijd écht tegen de lamp.”

Taboe

Thurlings (nu 29 jaar) is allang hersteld. Het was een zwaar traject: ze zat twee maanden thuis en het duurde ruim een half jaar voor ze weer 36 uur per week kon werken. Privé deed ze nog langer concessies. Veel slapen en uitrusten, weinig op pad. Toch heeft haar burn-out haar uiteindelijk veel gebracht: “Ik weet nu wat mijn prioriteiten zijn en ik richt mij op de dingen die ik leuk vind en waar ik goed in ben.” Ze werkt tegenwoordig op de Nijmeegse campus, bij de Career Service van de Faculteit der Managementwetenschappen. Daarnaast is ze yoga- en meditatie-docent en loopbaancoach. Ze heeft zich gespecialiseerd in kennis over kwaliteit van leven, en het belang van volledig jezelf kunnen zijn: “Als mensen kunnen werken en leven vanuit hun kracht, lopen ze minder risico om opgebrand te raken.”

Vijf jaar geleden tuinde Thurlings er, net als veel anderen, met open ogen in. Niet in de laatste plaats vanwege onwetendheid. Bovendien stuitte ze tijdens haar herstel op veel onbegrip van mensen die wat verder van haar af stonden. Haar vrienden daarentegen wilden wel helpen, maar wisten niet hoe. Ook miste ze concrete tips en hulp: op internet waren vooral droge lijstjes met symptomen te vinden. Om dat gat op te vullen startte ze in 2013 zelf een weblog: Jongburnout.nl, waarvan het aantal unieke bezoekers per maand inmiddels is gestegen tot drieduizend. “Volgens mij is er sprake van een soort taboe. Iedereen is bekend met stress, twintigers werken zich uit de naad, maar je hoort er nooit iets van.”

Psycholoog Van Dam wil niet spreken over een taboe, maar hij erkent dat er veel onduidelijkheid rondom het begrip is. Hij vindt dat de medische wereld niet erg meehelpt: “Burn-out is niet opgenomen in de DSM, de *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. Het is geen erkende ziekte.”

Haar werk als Career Service officer maakt Thurlings soms een beetje angstig. Ze ziet studenten zuchten onder de druk van buitenaf, en vooral ook onder hetgeen ze zichzelf opleggen. Ze wil hen aanmoedigen om hun eigen kracht te ontdekken en van daaruit aan een (studie)loopbaan te bouwen.

Studentenpsycholoog Buiks ziet een rol weggelegd voor de universiteit: na de kerst starten hij en zijn collega's met stresstrainingen voor studenten. Ook zijn ze van plan preventief voorlichting te geven aan, in eerste instantie, bestuursstudenten. Slaat dat aan, dan kan het onderwerp wellicht een plek krijgen in curricula of in de introductieperiode. “Hoe het uitwerkt weten we nog niet. Als student merk je dergelijke informatie toch pas op wanneer het op eens héél relevant voor je wordt.” ★

5 UNIVERSELE ANTI-STRESSTIPS

1 | 'Ontbijt als een koning, lunch als een arbeider, dineer als een bedelaar.' Gezond eten is belangrijk, en geen maaltijd is belangrijker dan het **ontbijt**. Echt, een stevig ontbijt zet de toon voor de hele dag.

2 | Sporten. *Need we say more?* Wondermiddel: tapt direct stress af.

3 | Structuur is een investering: ga een paar weken achter elkaar op dezelfde tijd naar bed en sta op hetzelfde moment weer op. De laatste uurtjes voor het slapengaan? Schermen uit! Ze snappen het wel, die vrienden, als je een keer wat eerder uitloopt of op huis aangaat.

4 | Iets 'fijns' doen, dertig minuten per dag. In Thurlings' geval: met opgetrokken benen op de bank, kop muntthee erbij en een boek op schoot.

5 | Thuis van werk of klaar met studeren? Spring onder de **douche** en verbeeld je dat je hele dag – al je indrukken, de energie van anderen, gedachten – met het douchewater mee door het putje spoelt. Trek daarna schone kleren aan.

Meer tips en ervaringsverhalen vind je op het weblog van Nienke Thurlings: www.jongburnout.nl

Je kunt natuurlijk alle stadskranten uitpluizen, honderden sites afgaan of je abonneren op een veel te frequente nieuwsbrief om erachter te komen wat Nijmegen komende maand te bieden heeft op cultuurgebied. Maar je kunt ook gewoon achterover leunen en vertrouwen op de mening van vier Vox-deskundigen.

LEZEN

JORDI LAMMERS (19) IS STUDENT NEDERLANDS EN CAMPUS-DICHTER VAN DE RABBOUD UNIVERSITEIT

BROEDER DIELEMAN,

28 november, Valkhofpark

In het kader van het literaire Wintertuinfestival.
15.00 uur, gratis entree.

TOON TELLEGEN

28 november, Doornroosje

De mier en de eekhoorn zijn inmiddels bekender dan de schrijver die ze heeft voortgebracht. Met zijn eigen lichtvoetige stijl slaat Toon Tellegen op het Wintertuinfestival een brug tussen gemakkelijke kinderboeken en literatuur.

20.55-21.25 uur. Ticket voor hele avond: 12,50 euro voor studenten.

QADAR SHAFIQ

28 november, Doornroosje

Hoe is het om jaren later terug te reizen naar je geboorteland? De Nijmeegse schrijver Qadar Shafiq maakte samen met Arnon Grunberg een reis naar Afghanistan, het land dat hij 21 jaar geleden ontvluchtte. Shafiq vertelt op het Wintertuinfestival hoe die reis was.

22.15-22.30 uur. Ticket voor hele avond: 12,50 euro voor studenten.

BOERENDORPE KERKEN EN KO VELDEN

Literatuur vind je niet alleen in boeken. Broeder Dieleman maakte een plaat die je meeneemt naar het Zeeuwse platteland. Het Wintertuinfestival haalt hem op een gure windvlaag naar Nijmegen.

Tekst: Jordi Lammers
Foto: Pim van de Werken

Je kunt op het literaire Wintertuinfestival (27-30 november) traditiegetrouw terecht voor bekende schrijvers als

Toon Tellegen, Kader Abdolah en Tommy Wieringa. Maar er is meer, veel meer. Veelbelovend talent bijvoorbeeld: Helena Hoogenkamp, Lotte Lentes en Jorina van der Laan & On Eva, die als duo een minimusical vertolken.

Van alle bekende, onbekende, oude en nieuwe namen die dit jaar op het Wintertuinfestival staan, is de Zeeuwse singer-songwriter Broeder Dieleman een van de opvallendste. Zijn eerste albums *Alles is ijdelheid* en

Gloria wisselen tussen donker en hoopvol. De thema's: de dood en Dielemans christelijke opvoeding op het zuidwestelijke platteland. Op zijn nieuwe album, *Uut de bron*, komt daar nog een thema bij: de verstrikkende tijd.

De muziek van Broeder Dieleman zet je niet even op als je een kwartiertje in de trein zit. Zijn plaat behoort in één ruk beluisterd te worden, zo benadrukt hij bij het toesturen van het album. Dat is niet zonder reden. "Uut de bron gaat op verschillende niveaus over het verglijden van tijd", verklaart hij, "en is bedoeld als één grote collage of documentaire." Een goed voorbeeld is het tien minuten

N, OUDE OLZAAD-

durende 'Lovenpolder Boerengat', waarin de baritonstemmen van een mannenkoor steeds iets harder aan-zwellen. "Ik houd ervan als een album als geheel je perceptie van tijd verandert", zegt Dieleman. "In veel muziek wordt eentonigheid gebruikt om een dieper bewustzijn te ervaren. Dat effect heb ik proberen te koppelen aan het landschap waarover ik zing."

De luisteraar krijgt een rondleiding langs boerendorpen, oude kerken en koolzaadvelden: de omgeving waar Broeder Dieleman is opgegroeid. Net als zijn vorige twee albums is *Uut de bron* sterk autobiografisch. Op *Gloria* staat een liedje voor zijn dochters,

Janna en Lieve. Bij de vraag of er een grens is aan wat Dieleman wil laten zien met zijn songteksten, moet hij lachen. "Ik geef mezelf niet helemaal bloot in mijn muziek. Dat de thema's dicht bij me staan is logisch, dat aardt de liedjes. Maar ik maak geen dingen mee die anderen niet meemaken, dus hoop dat het óók universele verhalen zijn." *

Dieleman presenteert zijn nieuwe album op 28 november om 15.00 uur in de St. Nicolaaskapel op het Valkhof. 's Avonds speelt hij intieme sessies in een van de kleedkamers van Doornroosje.

Kijk voor meer informatie op www.wintertuinfestival.nl

LUISTEREN

DAVE COENEN (21) IS MASTER-STUDENT MEDIA EN BEÏNVLOEDING, RECENSENT BIJ OOR EN STUKAFESTPROGRAMMEUR

ORKESTA MENDOZA

1 december, LUX

Het winterweer beu? Dit Mariachi-collectief onder leiding van Sergio Mendoza (gitarist, toetsenist en accordeonist van Calexico) kleurt je grijze najaarsdagen met muzikale zonnestralen. 20.30 uur. 16 euro.

UGHT

1 december, Doornroosje

Jonge Canadese band die het beste van Talking Heads combineert met jaren 90-invloeden. Het tweede album *Sun Coming Down* is een absolute aanrader. 20.15 uur. 12,50 euro.

FUMAÇA PRETA

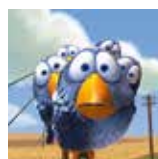
11 december, Brebl

Kleurrijk internationaal ensemble (waarvan de naam zo veel als 'zwarte rook' betekent) dat funk, psychedelica en elektronica tot een dampend en dansbaar geheel smeedt. 22.00 uur. 7,50 euro.

ZIEN

MAARTEN VAN GESTEL (20) STOPTE MET DE FILMACADEMIE OM FILOSOFIE TE GAAN STUDEREN IN NIJMEGEN

PIXAR SHORTS

25 november, CC3

Wist je dat Pixar, de studio achter hartverwarmende films als *Toy Story* en *Finding Nemo*, ook fantastische korte films heeft gemaakt? Cultuur op de Campus vertoont ze. 19.30 uur. 1,50 euro.

SPECTRE

Pathé Arnhem

Spectre is de duurste, grootste en langste James Bond-film ooit gemaakt. Voor de volle beleving ga je naar de nieuwe Pathé-bioscoop in Arnhem, met het grootste IMAX-scherm van Nederland.

CHOMSKY

LUX

Regisseur Michel Gondry (*Eternal Sunshine of the Spotless Mind*) interviewt de wereldberoemde filosoof en linguïst Noam Chomsky in deze wonderbaarlijk geanimeerde documentaire.

UITGAAN

MIRTE VAN ROOIJEN (23) IS MASTERSTUDENT CREATIVE INDUSTRIES EN PROGRAMMEUR BIJ CAMELOT LIVE.

MUSIC MEETING XS

20-22 november, Doornroosje en LUX

Klein is fijn, dat geldt ook voor Music Meeting XS. Dit zomerse festival in de winter verblijdt je een weekend lang met muziek vanuit de hele wereld. Verschillende tijden en prijzen.

HERFSTDRIFT

28 november, VASIM

Zin om deze dag helemaal los te gaan? Herfstdrift is terug met maar liefst 25 binnen- en buitenlandse acts verspreid over vier podia. En dat levert zonder twijfel een weergalozes dansdag op. 13.00-00.00 uur. 38,50 euro.

MERLEYN <3 NDRGRND
3 december, Merleyn

NDRGRND wordt verbouwd, maar leeft voort in Merleyn. Alle vertrouwde barmannen, dj's, drankjes en banken verhuizen naar de Hertogstraat voor een keek bovengronds feestje. 23.00 uur. Gratis.

OPI
NIEHandhaaf het
Nederlands als
voertaal

ZELF EEN OPINIE
INSTUREN KAN OOK
MAIL 'M NAAR
REDACTIE@VOX.RU.NL
DE REDACTIE HEEFT HET RECHT
DE BRIEF IN TE KORTEN

Het Engels rukt op in het universitaire onderwijs en de Radboud Universiteit doet er hard aan mee. En dat terwijl de meeste studenten straks in Nederland een baan krijgen. Omdat docenten het Engels niet beheersen zoals een *native speaker* dat doet, krijgen studenten ook nog eens onderwijs van minder niveau voorgeschoteld. Dat stelt Lotte Jensen, universitair hoofddocent historische Nederlandse letterkunde.

Vanaf komend jaar gaan er op de campus zes nieuwe bacheloropleidingen in het Engels van start. Daarmee komt het totaal op acht. Het nieuws prijkte afgelopen weken prominent op www.ru.nl, in aanloop naar de open dag voor scholieren. De hoop is dat deze Engelstalige opleidingen nog meer studenten naar Nijmegen zullen trekken. Goed nieuws op het eerste gezicht, maar is dat wel zo? Het gaat in de helft van de gevallen om Engelstalige tracks naast de bestaande opleidingen (Arts and Culture Studies, International Business Communication en Psychology), maar in drie geval-

len komt de Nederlandstalige opleiding helemaal te vervallen (Artificial Intelligence, Chemistry en Molecular Life Sciences). Als dit een eerste stap is richting een algehele verengelsing van deze universiteit, sta ik uitermate kritisch tegenover deze ontwikkeling.

Beroepsuitoefening

Laat ik voorop stellen dat ik niet tegen het gebruik van Engels in het universitaire onderwijs ben – integendeel – maar ik vind wel dat het spaarzaam én doordacht moet gebeuren. Sterker nog: in veel gevallen is het veel beter om het Nederlands als voertaal te

handhaven, bijvoorbeeld in de rechten, psychologie, geneeskunde, wijsbegeerte en letteren. Om te beginnen is het belangrijk een onderscheid te maken tussen het reguliere bachelor- en masteronderwijs en de researchmaster. Het grootste deel van onze studenten leiden we niet op voor een loopbaan in het toponderzoek (waar het Engels inderdaad de lingua franca is), maar zal na de studie allerlei dienstverlenende functies in de Nederlandse samenleving gaan vervullen. Denk daarbij aan sectoren als de advocatuur, de overheid, het onderwijs en de gezondheidszorg. Deze studenten hebben meer baat bij goed onderwijs in het Nederlands dan het Engels, want een uitstekende beheersing van het Nederlands is een absolute voorwaarde voor de latere beroepsuitoefening.

Vrijuit spreken

Doorvoering van het Engels leidt bovendien tot een inhoudelijke verschraling van het onderwijs en daarmee tot een algehele daling van het niveau. Hoe je het ook wendt of keert, het niveau van onze opleidingen staat of valt bij goede en inspirerende docenten. Het is een feit dat de meeste docenten het beste in hun moe-

dertaal doceren, omdat ze dan vrijuit kunnen spreken. Complexe stof vraagt bovendien om genuanceerd en precies woordgebruik, zowel van docenten als studenten. Voor een verdieping van de aangeboden stof is de uitwisseling van gedachten tussen student en docent van essentieel belang.

Laten we eerlijk zijn: het Engels van de meeste docenten en studenten is daarvoor niet toereikend. Natuurlijk, je kunt iedereen op een cursus sturen, maar het Engels is en blijft een tweede taal. Zelf heb ik ook het Certificate of Proficiency in English (CPE) behaald, maar nog altijd laat ik iedere tekst en lezing in het Engels vooraf corrigeren. Het is me nog niet gelukt een foutloze tekst te produceren, zeker niet als ik over complexe, historische zaken schrijf. Dat is jammer, maar niet verontrustend. Zoals taalwetenschappers hebben aangetoond, zullen *non-native speakers* namelijk nooit het niveau van de moedertaalspreker evenaren, hoe veel en vaak ze ook oefenen. Maar wanneer de docenten het Engels niet vlekkeloos beheersen, wie gaan dan alle papers van studenten op juist taalgebruik corrigeren? En hoe breng je verdieping aan, wanneer

HET GEDICHT

**JORDI
LAMMERS IS DIT
COLLEGEJAAR
CAMPUSDICHTER.
IEDERE MAAND
SCHRIJFT HIJ EEN
GEDICHT VOOR
VOX.**

je niet meer dan een standaard-vocabulaire tot je beschikking hebt? Zoals publiciste Aleid Truijens het zo treffend formuleerde: 'Het universitaire Engels is een schrale, ontbladerde lingua franca, waarin tegenstrijdigheden, dubbelzinnigheden, metaforen, humor en ironie nauwelijks mogelijk zijn – precies die stijlmiddelen waarmee je complexe gedachten verwoordt' (*de Volkskrant*, 21 juni 2014).

Wittgenstein

Ten slotte nog een speciaal woordje over de geesteswetenschappen. De humaniora zijn bij uitstek taal- en contextgevoelig. Ze laten ook de meerwaarde zien van andere talen als het Frans, Duits en Spaans. Tijdens mijn studie filosofie lezen we Descartes, Foucault, Kant, Frege, Wittgenstein en Heidegger. Naast de originele teksten gebruiken we ook steeds vertalingen in het Nederlands, opdat we deze vaak uiterst complexe teksten beter konden doorgronden. Ik moet er niet aan denken dat die colleges in het steenkolenengels hadden plaatsgevonden, laat staan dat ik al mijn papers in het Engels had moeten schrijven. Het is een open deur, maar onderwijs in de humaniora is afhankelijk van een goed begrip van de taal. De inhoud verschaalt en het niveau van het onderwijs daalt, wanneer het Engels zonder meer als lingua franca in het geesteswetenschappelijke onderwijs wordt doorgevoerd. Maar dit is geen preek louter bestemd voor eigen parochie. Het geldt, mutatis mutandis, evenzeer voor opleidingen in tal van andere studies, zoals de rechten, psychologie en geneeskunde.

Lotte Jensen gaat op dinsdag 24 november in debat met collegevoorzitter Gerard Meijer over het Engels op de campus. Plaats: hal Erasmusgebouw. Tijd: 12.45-13.30 uur.

gestamel

ergens in de wereld leert een kind
hoe je als een man moet vallen: met je
rug op de vloer en je hoofd naar de
hemel

thuis legt vader in plaats van een boek
tien viltjes onder een wankele tafel

op zondag hoort zijn jongste zoon dat
je wel mag stamelen en strijden, maar
nooit de wapens mag begraven

thans – jaren later knielt de jongen
niet meer op een bed violen, maar
op een licht piepende twijfelaar

COLOFON

Vox is het maandelijks onafhankelijk
magazine van de Radboud Universiteit.

Redactie-adres: Thomas van
Aquinostraat 4.00.6B, Postbus 9104,
6500 HE Nijmegen, Tel: 024-3612112
Fax: 024-3612874 redactie@vox.ru.nl
www.voxweb.nl / @voxnieuws

Redactie: Paul van den Broek (hoofd-
redacteur ad interim), Tim van Ham,
Annemarie Haverkamp, Mathijs Noij,
Martine Zuidweg

Columnisten: Biniam, PH-neutraal

Aan dit nummer werkten mee:

Lydia van Aert, Kelly Janssen, Linda van
der Pol, Martin Rutten en Carmen Quint

Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen,
Erik van 't Hullenaar en Gerard
Verschooten

Illustraties: emdé, JeRoën Murré en
Roel Venderbosch

Vormgeving en opmaak:
gloedcommunicatie, Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet
Tel: 023-5714745

zandvoort@bureauvanvliet.com
advertentie@vox.ru.nl

Abonnementen: Personeelsleden,
studenten: €25,- o.v.v. student- of
personeelsnummer. Overigen: €35,-
over te maken op ING-Bank
NL24INGB0001363505

t.n.v. Stg. KU Radboud Universiteit,
Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen

Adreswijzigingen: Abonnementen-
administratie Vox

Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen
Tel: 024-3615804

Druk: MediaCenter Rotterdam

Vox Campus
Mededelingen of berichten voor
Vox Campus kunt u sturen naar:
voxcampus@vox.ru.nl

De volgende Vox verschijnt
op 15 december 2015.

NIEUW GEZICHT

NAAM: IRIS PLESSIUS
LEEFTIJD: 31
OPLEIDING: MASTERS
AMERIKANISTIEK &
GESCHIEDENIS
VORIGE BAAN: ONDERZOEKS-
ASSISTENTE OP DE
UNIVERSITEIT VAN TILBURG
HUIDIGE BAAN:
PROMOVENDUS
IN DIENST SINDS: 01-10-2015

Wat houdt uw nieuwe baan in?

"Als promovendus doe ik de komende vijf jaar onderzoek naar de relatie tussen Nederlanders en Native Americans tussen 1674 en 1783 in Noord-Amerika. Ik vind het belangrijk dat er meer aandacht komt voor Natives. Mensen weten niet veel over deze groepen en dat terwijl er zo veel over ze te leren valt. Naast mijn onderzoekstaken ga ik na de kerstvakantie ook doceren. In het begin gaat het om gastcolleges, maar de komende jaren worden mijn onderwijstaken groter."

Is het leuk?

"Zelf ben ik ervan overtuigd dat je alleen dingen moet doen waar je hart en ziel in ligt, anders houd je het niet vol. Het onderwerp voor mijn promotieonderzoek heb ik zelf bedacht. Ik ga alleen voor dingen die me echt interesseren. Zo werk ik vier dagen op de universiteit, maar ook een dag als gastvrouw bij het Paleis op de Dam en in juli weer voor de Nijmegen Vierdaagse. Die afwisseling is waardevol. Tijdens mijn werk in het museum raak ik bijvoorbeeld weer geïnspireerd voor mijn onderzoek."

Wat wilt u bereiken?

"De Radboud Universiteit heeft het enige American Studies-programma in Nederland dat integraal aandacht besteedt aan Natives. Ik zou daar graag een bijdrage aan willen leveren, en als dat mogelijk is het programma uitbreiden. De behandeling van Natives kan veel beter. Daarnaast droom ik ervan om conservator te worden in een museum. Het Smithsonian in Washington is bijvoorbeeld een prachtig museum."

AGENDA

MEDEDELINGEN OF BERICHTEN
VOOR VOX CAMPUS KUNT U
STUREN NAAR: VOXCAMPUS@
VOX.RU.NL DE VOLGENDE VOX
VERSCHEIJNT OP 15 DECEMBER.

ALGEMEEN

www.ru.nl/studentenkerk

1 DECEMBER, 20.00 uur: French chansons and satire.

8 DECEMBER, 20.00 uur: Hoe overleef ik de winterdepressie?

PERSONEEL

www.ru.nl/pv

19 NOVEMBER, 19.30 uur: PV Culinaire: workshop wijnproeven. Locatie: Villa Oud-Heyendael.

19 NOVEMBER, 20.00 uur: toneelvoorstelling Fatal Attraction. Stadschouwburg.

24 NOVEMBER, 18.00 uur: Radboud Reppen en Roeren presenteert: Jan Siebelink over Margje, zijn nieuwe roman. Locatie: Villa Oud-Heyendael.

26 NOVEMBER, 18.00 uur: PV Culinaire: Koken met gevoel en smaak – Black Box Cooking. Locatie: Honigcomplex.

26 NOVEMBER, 20.15 uur: klassiek pianist Reinbert de Leeuw speelt Satie. De Vereniging.

10 DECEMBER, 20.00 uur: meidenband O'G3NE - 'voices of Holland' 2014. Nijmeegsebaan 9, Groesbeek.

CULTUUR

www.ru.nl/cultuurodecampus

17 NOVEMBER, 20.30 uur: singer-songwriter Matt Winson.

Pixars La Luna

Locatie: CultuurCafé.

24 NOVEMBER, 20.30 uur: 'dark and mysterious rock' van Stillwave.

Locatie: CultuurCafé.

25 NOVEMBER, 19.30 uur: Animatiefilmvertoning Pixar Shorts. Locatie: Collegezalencentrum

26 NOVEMBER, 20.00 uur: Daniëlle Schel speelt haar voorstelling Op goed geluk(t), waarin de druk om succesvol te zijn centraal staat.

Locatie: De Rode Laars (E2.64).

1 DECEMBER, 20.00 uur: Franse chan-

sons van La très illustre compagnie du Chat Noir. Locatie: Studentenkerk.

9 DECEMBER, 19.30 uur: filmvertoning The Grand Budapest Hotel, mét cupcakes. Locatie: Collegezalencentrum.

10 DECEMBER, 20.00 uur: theatervoorstelling De Schrijnwerkers.

Over Robin Cough, een jongen die hoestend door het leven gaat. Locatie: de Rode Laars (E2.64).

17 DECEMBER, 9.30-17.00 uur:

De Open Dichtbus.

Locatie: Pieter Bondamlein.

RADBOD REFLECTS (VOORHEEN SOETERBEECK PROGRAMMA)

www.ru.nl/radbodreflects

18 NOVEMBER, 19.30 uur: The Dangers of Religious Freedom. Lezing door godsdienstsocioloog Linda Woodhead. Locatie: Collegezalencentrum.

19 NOVEMBER, 19.30 uur: Actuele denkers Jacques Lacan. Lezing door psychiater en filosoof Antoine Mooij. Locatie: Collegezalencentrum.

23 NOVEMBER, 19.30 uur: Het taboe en de roman. Het onbespreekbare bespreekbaar? Lezing met schrijfster en forensisch psycholoog Inge Schilperoord.

Locatie: Collegezalencentrum.

24 NOVEMBER, 12.45 uur: Engels: dé taal voor alle wetenschappen? Discussie tussen collegevoorzitter Gerard Meijer en neerlandicus en filosoof Lotte Jensen.

Locatie: Hal Erasmusgebouw.

24 NOVEMBER, 19.30 uur: De kunst van het vreedzaam vechten. Lezing door filosoof Hans Achterhuis.

Locatie: Collegezalencentrum.

25 NOVEMBER, 16.00 uur: De moraal van het verhaal bij Tommy Wieringa en Maarten van der Graaff. Tweespraak tussen ethicus Paul van Tongeren en literatuurwetenschapper Jos Joosten. Locatie: zijaal Refter.

30 NOVEMBER, 19.30 uur: Voedsel.

Linda Woodhead

Korte animatiefilms en gesprek in samenwerking met Kloosterkino. Locatie: LUX.

1 DECEMBER, 19.30 uur: Duurzaam leven. Hoe doe je dat? Filosofie-workshop door filosoof Lisa Doeland. Locatie: De Waagh, Grote Markt.

3 DECEMBER, 19.30 uur: Lezing door Denker des Vaderlands Marli Huijser. Locatie: LUX.

7 DECEMBER, 19.00 uur: El Club. Film & Debat over boete en verzoening. Locatie: LUX.

8 DECEMBER, 19.30 uur: Pixel of mens? Drones en mensenrechten. Mensenrechtenlezing door socioloog Willem Schinkel. Locatie: LUX.

9 DECEMBER, 19.30 uur: Discussie tussen filosofen Ad Peperzak en Paul van Tongeren.

Locatie: Collegezalencentrum.

10 DECEMBER, 12.00 uur: Romeinse snelweg vanuit Nijmegen onderzocht. Directeurenlunch door Eric Moormann.

Locatie: Huize Heyendael.

PROMOTIES & ORATIES

20 NOVEMBER, 12.30 uur: Promotie D. Cellamare (FTR) 'Psychology in the age of confessionalisation. A case study on the interaction between psychology and theology c. 1517-c. 1640'.

20 NOVEMBER, 15.00 uur: Afscheidsrede prof. dr. P.J. Slootweg (FMW) 'Pathologie ontleed(t)'.

23 NOVEMBER, 10.30 uur: Promotie mw. drs. N.D. Faber-te Boveldt (FMW) 'Patient empowerment by interactive cancer pain management. Bridging the gap between patient and caregiver'.

23 NOVEMBER, 12.30 uur: Promotie mw. drs. E.H. Etminan-Rad (FTR) 'Zwischen Mut und Vertrauen. Zur spirituellen Entwicklung von Führungskräften'.

23 NOVEMBER, 14.30 uur: Promotie mw. MSc J.S. Richards (FMW) 'Plasticity genes, the social environment, and their interplay in adolescents with and without ADHD. From behaviour to brain'.

24 NOVEMBER, 10.30 uur: Promotie dhr. MSc N. Dordevic (FNWI) 'Chemometrics and stable isotope ratios of wine'.

24 NOVEMBER, 14.30 uur: Promotie mw. MSc B. Weigelin (FMW) 'Cytotoxic T cell function in solid tumors: principles and implications for immunotherapy'.

25 NOVEMBER, 10.30 uur: Promotie mw. A. Alvarez Fernandez (FNWI) 'Novel anisotropic materials for bio-sensing applications'.

25 NOVEMBER, 10.30 uur: Promotie mw. MSc B.C. Lassen-Schmidt (FMW) 'Automatic and interactive segmentation of pulmonary lobes and nodules in chest CT images'.

25 NOVEMBER, 16.00 uur: Oratie prof. dr. R. Bartels (FMW) 'Alles komt goed'.

26 NOVEMBER, 10.30 uur: Promotie mw. drs. M.P.C. Bosch (FSW) 'Needles on the couch. Acupuncture in the treatment of depression, schizophrenia and sleep Disorders'.

26 NOVEMBER, 12.30 uur: Promotie mw. MSc H.I. Baymaz (FNWI) 'Chromatin regulatory complexes from an interaction proteomics perspective'.

26 NOVEMBER, 14.30 uur: Promotie dhr. S. ter Veen (FNWI) 'Searching for Fast Radio Transients with LOFAR'.

27 NOVEMBER, 16.00 uur: Afscheidsrede dhr. prof. dr. J.G.M. Roelofs (FNWI) '42 jaar Ecologisch Onderzoek; Biogeochemie als sleutel tot het begrip van (wetland) ecosystemen'.

30 NOVEMBER, 10.30 uur: Promotie mw. J. An (FMW) 'Degradation and mechanical properties of calcium phosphate cements reinforced with polymeric additives'.

30 NOVEMBER, 12.30 uur: Promotie dhr. C. van Tongeren (FdL) 'Trayectorias del compromiso. Comicidad y melancolia en la narrativa policiaca de Manuel Vázquez Montalbán, Paco Ignacio Taibo II y Leonardo Padura Fuentes'.

30 NOVEMBER, 14.30 uur: Promotie dhr. mr. S.J. Tans (FdR) 'Service provision

and migration: EU and WTO service trade liberalization and their impact on Dutch and UK immigration rules'.

1 DECEMBER, 10.30 uur: Promotie dhr. drs. R.J. Krebbers (FNWI) 'The C standard formalized in Coq'.

1 DECEMBER, 14.30 uur: Promotie dhr. drs. M. van der Eijk (UMC) 'Patient-centred care in Parkinson's disease'.

1 DECEMBER, 16.30 uur: Promotie mw. MSc K. Peffer (UMC) 'Blood donation and cardiovascular disease; addressing the healthy donor effect'.

2 DECEMBER, 10.30 uur: Promotie mw. drs. N.A.B.M. Ketelaar (FMW) 'Choosing healthcare providers: healthcare consumers' use of comparative performance information'.

2 DECEMBER, 12.30 uur: Promotie dhr. C.M. Brown (FdM) 'The 2005 Hurricane Katrina response failure: Seeling preparedness for foreseeable complex problems'.

2 DECEMBER, 14.30 uur: Promotie mw. MSc H.E. Zwikker-de Jong (UMC) 'All about beliefs; Exploring and intervening on beliefs about medication to improve adherence in patients with rheumatoid arthritis'.

2 DECEMBER, 16.30 uur: Promotie dhr. T. Xi (FMW) '3D analysis of condyles and their role in relapse following BSSO'.

3 DECEMBER, 10.30 uur: Promotie mw. MSc I. Bakker (FSW) 'Magic moments: On the neural mechanisms of novel word consolidation and integration'.

3 DECEMBER, 12.30 uur: Promotie mw. MSc S. Wykes (FNWI) 'Mass entrainment and cosmic-ray energisation in Centaurus A'.

3 DECEMBER, 15.45 uur: Oratie dhr. prof. dr. C.B. Smithuijsen (FdL)

4 DECEMBER, 10.30 uur: Promotie mw. MSc C. Zazo Seco (UMC) 'Molecular genetics of hearing impairment'.

7 DECEMBER, 10.30 uur: Promotie dhr. MA G.J. Maier Cruz (FdL) 'Postdictadura en segundo grado: la ironia en cinco obras chilenas (1973-2012)'.

7 DECEMBER, 12.30 uur: Promotie dhr. MSc A.C. Smith (FSW) 'Modelling Multimodal Language Processing'.

7 DECEMBER, 14.30 uur: Promotie mw. MSc B.E.I. Ramakers (FNWI) 'Synthesis and Functionalization of Peptide-Based Materials'.

7 DECEMBER, 16.30 uur: Promotie dhr. C.U. Joss (FMW) 'Distraction osteogenesis of the anterior mandibular process'.

8 DECEMBER, 10.30 uur: Promotie dhr. M.W. Hess (FMW) 'Shifting electrolytes in proton pump inhibitor induced hypomagnesemia'.

8 DECEMBER, 12.30 uur: Promotie mw. MSc N.H.M. Rijken (UMC) 'Balance and gait in facioscapulohumeral muscular dystrophy. Relations with individual muscle involvement'.

8 DECEMBER, 16.00 uur: Promotie mw. H. Li (FNWI) 'Heat shock transcription

PROMOTIE 14 DECEMBER, 10.30 UUR: PROMOTIE DHR. F. HINTZ (FSW) 'PREDICTING LANGUAGE IN DIFFERENT CONTEXTS: THE NATURE AND LIMITS OF MECHANISMS IN ANTICIPATORY LANGUAGE PROCESSING'

Wat heeft u onderzocht?

"Ik heb onderzoek gedaan naar hoe mensen woorden voorspellen tijdens het begrijpen van taal. Als we bijvoorbeeld met iemand praten, kunnen we vaak voorspellen wat de ander gaat zeggen en hebben we vervolgens snel een antwoord klaar. Ook als we de krant lezen kunnen we vaak voorspellen welke woorden een ander woord opvolgen. Ik heb met behulp van experimenten onderzocht welke mechanismen daarvoor zorgen."

Wat was de uitkomst?

"Dat een combinatie van mechanismen bepaalt hoe we anticiperen op bepaalde woorden. Zo is associatie een belangrijk mechanisme, dan komen automatisch woorden op bij een woord dat je hoort of leest. Bijvoorbeeld bij het woord 'muis', denken mensen vaak vanzelfsprekend aan 'kaas'. Daarnaast is hoe we voorspellen wat gezegd wordt afhankelijk van de context; zo heeft de visuele wereld om je heen invloed op hoe je taal voorspelt."

factors in anthers – Their role in protecting tapetal cells and pollen from heat'.

9 DECEMBER, 12.30 uur: Promotie mw. MSc N.M.M. Benda (FMW) 'Exercising the failing heart. Effect of exercise interventions on fitness and cardiovascular function in heart failure patients'.

9 DECEMBER, 14.30 uur: Promotie mw. drs. A.C.L. Kilkens (FdL) 'De ontwikkeling en evaluatie van het Communicatie Assessment & Interventie Systeem (CAIS) voor het aanleren van (proto-) imperatief gedrag aan kinderen met complexe ontwikkelingsproblemen'.

9 DECEMBER, 16.30 uur: Promotie mw. R. Menafra (FNWI) 'Genome-wide: the new frontier of epigenetics'.

9 DECEMBER, 12.30 uur: Promotie dhr. MSc N. Hutting (UMC) 'Effectiveness of a self-management program for employees with complaints of the arm, neck, and/or shoulder'.

10 DECEMBER, 10.30 uur: Promotie mw. drs. P.C.M. van Poppel (FMW) 'Novel interventions in type 2 diabetes and vascular disease. Effects on insulin sensitivity, insulin secretion and vascular function'.

10 DECEMBER, 12.30 uur: Promotie dhr. S.O. Simons (FMW) 'Drug susceptibility testing for optimising tuberculosis treatment'.

10 DECEMBER, 14.30 uur: Promotie dhr. MA M. van Vliet (FMW) 'Intensive supportive care during treatment for haematological malignancies; from detection and selection to action'.

10 DECEMBER, 16.30 uur: Promotie dhr. MSc J.G.J. Boerrigter (FNWI) 'Adaptive capacity of cultured fish'.

11 DECEMBER, 10.30 uur: Promotie dhr. drs. R.A.C. van Huet (UMC) 'Inherited retinal dystrophies. Studies on the clinical and genetic characteristics'.

11 DECEMBER, 12.30 uur: Promotie H.M. Bruins (UMC) 'Optimizing staging and treatment of muscle-invasive bladder cancer'.

11 DECEMBER, 12.30 uur: Afscheidsrede dhr. prof. dr. P.J.M. van Tongeren (FTR)

14 DECEMBER, 10.30 uur: Promotie dhr. F. Hintz (FSW) 'Predicting language in different contexts: the nature and limits of mechanisms in anticipatory language processing'.

14 DECEMBER, 12.30 uur: Promotie dhr. A. del Granados (FNWI) 'Dark excitons in colloidal semiconductor nanocrystals'.

14 DECEMBER, 14.30 uur: Promotie dhr. mr. drs. P. Laaper (FdR) 'Uitbesteding in de financiële sector – in het bijzonder van vermogensbeheer door pensioenfondsen'.

15 DECEMBER, 10.30 uur: Promotie mw. drs. M.P.C.N. Soyer (FdM) 'Strategic CSR and firm performance: Aligning subsidiary CSR practices in emerging markets'.

15 DECEMBER, 12.30 uur: Promotie dhr. MSc H.R. Hoogenkamp (UMC) 'Novel Collagen-based Scaffolds For Hollow Organ Regeneration'.

15 DECEMBER, 14.30 uur: Promotie mw. M.M.K. Hansen (FNWI).

ADRIAAN

JORIEN

ANNIEK

DIRK

MAARTEN

STIJN

WOUTER

MINKE

PIEN

JOOST

huiselijke kringen

Rode bekers, een oranje pingpongballetje en een handboek: de bewoners van de Jacob Canisstraat 3 zijn klaar voor beer pong. Wie durft ze – na deze speedcursus – uit te dagen?

“Eigenlijk is beer pong heel simpel,” zegt Adriaan terwijl hij de bekers tot de helft vult met bier. “Je speelt twee tegen twee en tijdens je beurt probeer je het balletje in de bekers van de tegenstanders te mikken. Lukt dat, dan moet een van de tegenstanders die beker leegdrinken.” Maarten: “Gaat de bal er met een stuit in, dan moeten ze twee bekers drinken.” Professionaliteit wordt beloond. Joost: “Als je in één beurt twee balletjes in twee verschillende bekers gooit, dan moeten de

tegenstanders beide bekers drinken en mag je nog eens mikken. Gooi je twee ballen in dezelfde beker, dan krijg je twee extra worpen.” “Afleiden is belangrijk!” roept Maarten. “Dat mag altijd.” De kraanvogel is een illustere speltechniek, blijkt. “Dan buig je helemaal over de tafel, terwijl je met één been op de grond staat.” Een oud-ganggenoot speelde het spel in Amerika en introduceerde het na terugkeer in 2009 in Nijmegen. “We begonnen met koffiebekers en een stuiterballetje. Maar die bekers waren veel te klein

en het balletje bleek te zwaar.” Over de frequentie van het drankspel is nog onenigheid. Minke: “Meestal beerpongen we op donderdag, zo eens per maand.” Luid gespudder volgt. Jorien: “Elke twee weken toch zeker!” Adriaan: “We hebben interne competities, maar richten ons ook op externe tegenstanders.” Stijn: “We hebben al tegen drie andere gangen gespeeld.” Anniëk: “Of vijf?” Uitdagen mag. Gezamenlijk: “Mail maar naar jacobcanisstraat3@gmail.com! Dan maken we een afspraak.”

Tekst: Carmen Quint | Foto: Erik van 't Hullenaar

In 'huiselijke kringen' stappen een verslaggever en een fotograaf een studentenhuus binnen om vast te leggen wat de huisgenoten zoal samen doen.